

M.T.I.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda. Budapest, I. Fém-utca 5-7. Telefon: 159-490, 359-590

A szerkesztésért és kiadásért a vezérigazgató felel.

m t i b e l f ö l d i h i r e k

1965. november 30.

bb. 1. december 3: a coriolánus bemutatója a nemzeti színházban, a fizikusok premierje a vigszínházban

i s / h n é / e s r l a

1965. november 30.

december 3-án a nemzeti színház shakespeare-brecht: coriolanus, a vigszínház pedig friedrich dürrenmatt: fizikusok című drámáját tűzi műsorára. a nemzeti színház művészei major tamás rendező vezetésével két hónapja készülnek a coriolanus bemutatására. shakespeare tragédiáját bertolt brecht dolgozta át. a darabot vas istván fordításában és paul dessau kísérőzenéjével adják elő. a címszerepet kállai ferenc alakítja.

friedrich dürrenmatt: fizikusok című kétfelvonásos komédiáját a vigszínház ungvári tamás fordításában és horvai istván rendezésében tűzi műsorra. a három főszereplő darvas iván, tomanek nándor és várkonyi zoltán. /mti/

bb. 2. új colorvox-lapok karácsonyra, szilveszterre

i t f / s k / e s r l a

1965. november 30.

colorvox lemezekből karácsonyra, szilveszterre ismét új sorozatot hozott forgalomba a képzőművészeti kiadó.

a kicsinyek jólismert énekei közül felvétel készült a „hópille száll...”, az „oh, tannenbaum...”, meg az „egyszer volt egy kemence...”, kezdetül rigmusokból.

/folyt.köv./

bb. 2. /uj colorvox...folyt./e

a dzsesszkedvelők bőven válogathatnak a „postázható”, zenében. izelítőül néhány szám címe: „protonok tánca”, „do wah”, „bucket seats”, „habibi twist”, „rock, n roll everybody”, - a bergendy, az illés és a metro-együttes előadásában, a divatos slágerekből a „kicsit szomorkás”, és a „dal az erzsébet-hidról”, címűt írták át colorvox-ra - mindkettőt németh józsef énekl. a nikolics-fivérek a club-együttes kíséretével adják elő a „téli napsütés”, -t. nem lenne teljes a választék népdal - és cigánynóta-felvételek nélkül. megszólaltat ezekből is vagy tizfélét járóka sándor és kozák gábor józsef zenekara, a mikrofonnál vörös sári és csongor istván.

végül az irodalombarátok is gyarapíthatják colorvox-gyűjteményüket, ezuttal petőfi „csokonai”, című versével, amelyet - a debreceni nagytemplom látképével díszített lapon - bátyi lajos tolmácsolásában hallhatunk. /mti/

bb 3. meddig „él”, a villányi vörös?

vid ká/sk szb ká

1965. november 30.

házánk egyik legrégebb bormuzeumát a villánysiklói állami gazdaságban 1948-ban alapították és jelenleg több mint 10 000 palack bort őriznek itt minden évjáratból. a szakemberek a bormuzeum anyagának felhasználásával érdekes vizsgálatokat folytatnak arra vonatkozóan: meddig „él”, a híres villányi vörös, azaz meddig élvezhető az itt szűretelt bor? a közhitellel ellentétben ugyanis az öreg borok általában nem jó borok, inkább csak muzeális értékük van. s ez természetes is, hiszen évek során a bor elveszti eredeti jellegét, minőségét: színe megfakul, alkoholtartalma csökken, sava erősebb lesz. a villányi vörös bor - mint kiderült - csak három-öt évig őrzi meg a karakterét. ez a megállapítás azonban csak az átlagos minőségű évjáratokra vonatkozik, a felszabadulás óta eltelt két évtized során, a bormuzeum „tanúsága”, szerint, nyolc különlegesen jó évjárat volt és az ezekből az évekből származó borok ma is élvezhetők, nem veszítették el jó minőségüket. a leginkább minőség tartó bor a burgundi: ebből a fajtából őrzik a villányi bormuzeumban a legtöbb jóminőségű évjáratot. /mti/

- 2 -

bb 4. magyar tudományos művek idegen nyelven

1 ms/gk szb zs

1965. november 30.

az akadémiai kiadó számos értékes idegennyelvű könyvvel jelentkezik a karácsonyi könyvpiacra.

a legnagyobb számmal orvostudományi könyvek szerepelnek az idegennyelvű kiadásban. két kötetben, csaknem másfélezer oldal terjedelemben jelenik meg orosz nyelven rajka ödön akadémiai levelező tag „allergia és allergiás megbetegedések”, című munkája. szodoray lajos professzor és munkatársai „orvosi mykológia és gombás betegségek”, címmel ugyancsak orosz nyelven adnak számot kutatásaikról. a pécsi orvostudományi egyetem anatómiai intézetének tízéves kísérleti eredményeit összegezi szentágothai jános akadémiai levelező tag és munkatársai monográfiája a neurohormonális szabályozások egyik fontos kérdéscsoportjáról. az orosz nyelvű orvosi szakmunkák sorát kós rudolf „a kéz sebészete”, című könyve zárja.

angol nyelven teszi közzé a kiadó wittman istván „laparoscopia”, című munkájának első két kötetét, amely a modern orvosi diagnosztika egyik fontos módszerét, a hastükrözést tárgyalja. komáromy lászló „az agyvélő boncolása”, című könyvének angol kiadását az egyesült államok több orvosi egyetemén hivatalos tankönyvként használják. a mű magyar, orosz, német és angol kiadások után most francia nyelven hagyja el a sajtót. német nyelven jelenik meg bíró lászló és graber hedvig könyve a mellékvese-kéreg hormonok klinikai alkalmazásáról.

átdolgozott és bővített kiadásban jelenik meg orosz nyelven straub f. bruno akadémikus „biokémia”, -ja. a tavaly tihanyban tartott koordinációs kémiai szimpózium anyagát angol és német nyelven jelentette meg a kiadó.

a studia philosophica sorozat angol nyelvű új kötete válogatott filozófiatörténeti és logikai tanulmányokat tartalmaz. ugyancsak angol nyelven jelenik meg a magyar tudományos akadémia közgazdaságtudományi intézetében összeállított kötet, amely a jelenkori világgazdaság különböző problémáiról közöl tanulmányokat. a mongolisztikai és a tibetológiai irodalom róna-tas andrás angol nyelvű könyvével gazdagodik.

a nemzetközi algakutatás figyelmére joggal tart igényt uherkovich gábor monográfiája, amely a növényélettani kísérletekben és a tömegtenyésztési kutatásokban egyaránt jelentős magyarországi alfafajtákra vonatkozó kutatások eredményeit foglalja össze. /mti/

- 3 -

bb 5. szervezett nővédelem - üzemi terhesgondozás -
anyák iskolái a fővárosban

i ni/tné szb zs

1965. november 30.

a fővárosban csaknem száz körzeti szülész-nőgyógyász gondoskodik a nővédelmi szakellátásról, valamennyien nagy gyakorlatú rendelkező klinikai szakemberek, akik - kilenc csoportvezető főorvos irányításával - a betegellátáson kívül szaktanácsot is nyújtanak, valamennyi budapesti nővédelmi körzet egy-egy meghatározott kórházhoz kapcsolódik, így az adott terület nőlakosságát ugyanaz az orvoscsoport gondozza, a körzeti szülész-nőgyógyászok munkaidejük egyharmadát nővédelemre, a többit nőgyógyászati szakrendelésre fordítják.

a leendő anyák védelmét szolgálja az üzemekben bevezetett terhes-gondozás, valamint az anyák iskoláinak felvilágosító előadásorozatai a kerületekben, a széleskörűen megszervezett terhesvédelem egyik eredménye az igen alacsony halvaszületési arányszám, javulást jelent továbbá, hogy - bár az utóbbi tíz évben a csecsemőhalandóság csökkenése lassabb lett - a harminc napon túli, úgynevezett késői csecsemőhalandóság arányszáma egyharmadára mérséklődött, a csecsemőkori halálokok közül egyébként szinte teljesen eltűntek a fertőző betegségek, továbbá a légző- emésztőrendszer különböző megbetegedései. /mti/

bb 6. huszezer kisbárányt várnak a hortobágyon

vid ká/sk szb ká

1965. november 30.

a hirtelen beköszöntött hideg és havazás ellenére zöld legelőt találnak a juhnyájak a hajdusági állami gazdaságokban, a nyáron ugyanis több mint 1000 holdon vetettek repcét, s a vetés a csapadékos időjárásban gyönyörűen fejlődött, a tél beköszöntével is kifogástalanok a repcelegelők, jó takarmányt nyújtanak az állatoknak, a juhászatokban már most felkészültek a kisbárányok fogadására, szalma bálákkal rakták körül az épületeket, hogy melegebb otthon fogadja az újszülötteket, a hortobágyon több mint 20 000 újévi kisbárányt várnak. /mti/

- 4 -

bb 7. decemberben budapesten vendégszerepel mario delti
fonti

i ol/tné szb sr

1965. november 30.

az olasz gioventu musicale és az ifju zenebarátok magyarországi szervezetének művészcsereje keretében decemberben magyarországon vendégszerepel mario delti ponti fiatal olasz zongoraművész, az utóbbi években játékaról számos mikrolemez készült, repertoárja igen gazdag, a többi között 19 versenyművet ölel fel, az olasz művész december 4-én miskolcon, 10-én gyöngyösön ad szólóestet, 7-én az egyetemi színpadon játszik beethoven műveket, 9-én pedig az országos filharmónia kamaratermében lép fel, 12-én közreműködik az ifju zenebarátok mozart nevével viselő klubjában is. /mti/

bb 8. mikrofilm-másolatok a legértékesebb irodalmi művekről

i áe/sk szb sr

1965. november 30.

az országos széchenyi könyvtár több millió kötetet, irodalmi dokumentumot tartalmazó állományában filmmásolatokon is megőrökíti a legértékesebb muzális értékű emlékeket, a mikrofilmtár laboratóriumában évente mintegy 800 000 filmkocka készül, amelyek külön katalogizálva állnak az olvasók rendelkezésére, a könyvtárban igen jelentős az a gyűjtemény is, amelyet csere útján, külföldi könyvtáraktól szereztek be, ezeken a filmekben az idegenben őrzött, magyar vonatkozású, vagy más szempontból fontos irodalmi műveket is megismerhetik az érdeklődők, így több külföldön levő corvina, nagyértékű ritkaság, a magyar kutatók számára is rendelkezésre áll, a mikrofilmtár gyűjteményének harmadik csoportjában a magángyűjteményekben, vagy vidéki könyvtárakban őrzött ritkaságok másolatai is megtalálhatók, az eredeti szöveg illúzióját keltő, korszerű leolvasó-készülékek nyújtanak segítséget az egyébként hozzáférhetetlen művek tanulmányozásához, főként a tudományos kutatók hasznosítják ezt a lehetőséget; egyetlen év alatt több mint 1200 látogató vette igénybe a mikrofilmtár szolgáltatását. /mti/

- 5 -

bb 9. középiskolai, egyetemi tanárok az egyetemi felvételi rendszerről

i pr/sk/m/zs

1965. november 30.

a diákok származás szerinti összetételét vizsgálta a közelmúltban a 9. kerületi pártbizottság a ferencvárosi közép- és felsőfokú oktatási intézményeiben. a felmérés adatai arról tanuskodnak, hogy a középiskolákban már évek óta 45-50 százalék körül mozog a fizikai munkások gyermekeinek aránya. a tavalyi oktatási évben például a Leövey gimnáziumban 42, a fáy andrás szakközépiskolában 68, a teleki blanka közgazdasági technikumban pedig 47 százalék volt az első osztályba felvett munkás-paraszt származású gyermekek aránya.

a pártbizottság megállapítása szerint kedvezően alakul a hallgatók összetétele a kerület felsőfokú oktatási intézményeiben is. a marx károly közgazdaságtudományi egyetemen például a származási kategóriák eltolódása óta nem csökkent, hanem számottevően nőtt a fizikai dolgozók gyermekeinek száma. míg ugyanis az 1963-1964-es tanévben felvett hallgatók 33 százalékának szülei voltak fizikai dolgozók, addig a tavalyi tanévben már ez az arány 42.2 az ideai oktatási évben pedig 42.7 százalékra nőtt. a felsőfokú pénzügyi és számviteli szakiskolában 52, a felsőfokú távközlési technikumban pedig ennél is magasabb, 55 százalék a munkás-paraszt származású diákok aránya.

a pártbizottság egyébként az egyetemi felvételi rendszerről kikerítte az egyetemi oktatók és a középiskolai pedagógusok véleményét is. a gimnáziumi, technikai tanárok állásfoglalása szerint a felvételi rendszer ugyan alapjában jó, de nem veszi kellően figyelembe a leendő egyetemi hallgatók megítélésében a középiskolai tanárok véleményét. a középiskolában a diákokról kialakult kép ugyanis négy esztendő tapasztalataira támaszkodik, míg a felvételin csupán egy írásbeli és szóbeli vizsga alapján döntenek.

az egyetemi oktatók viszont azzal érvelnek, hogy a felvételi vizsgán szerzett pontok jobban tükrözik a jelölt alkalmasságát, mint a középiskolából hozott pontok. a marx károly közgazdaságtudományi egyetemen ennek alátámasztására beható vizsgálatot is végeztek. a statisztikák adatai egyértelműen arra utalnak, hogy a felvételin szerzett pontszámok és a később, az első évfolyamon elért vizsgaeredmények között csaknem egyenes összefüggés van, azaz, aki több pontot szerzett a felvételin, általában jobban szerepel a vizsgákon. a hozott pontoknál viszont már nem volt ilyen kedvező a helyzet, sőt jónéhány esetben az első évi vizsgaeredmények fordítottan aránylottak a hozott pontokhoz.

8.04/-n

9²⁰ te

-6-

/folyt.köv./

fi

bb 9. /középiskolai ... 1. folyt./ m

a pártbizottság végülis úgy összegezte véleményét, hogy az egyetemi felvételi rendszer lényegében jó, az illetékeseknek azonban érdemes lenne megfontolni: hogyan kaphatna nagyobb súlyt a jelentkezők megítélésében a középiskolai évek alatt tanúsított erkölcsi, politikai magatartás, a közösségi életben, az ifjúsági szövetségben végzett társadalmi munka. /mti/

...-

bb 10. iskolából, lakásból, kirakatból loptak

i bc/hné/m/zs

1965. november 30.

fiatalemberек sorozatos bűncselekményei ügyében ítélezett a pesti központi kerületi bíróság. juhász imre 19 éves segédmunkás, részben egyedül, részben pecsornik andrás 21 éves és b. judit 17 éves, foglalkozás-nélküliekkel együtt követte el a bűncselekményeket a főváros 5., 7. 2; 13. kerületében. iskolából, üzletkirakatból loptak, átkulccsal, vagy a szellőző ablakot bezúzva behatoltak házak tetőterébe és lakásokból, szárítóhelyiségekből minden mozgathatót - készpénzt, berendezési, használati tárgyakat, ruhaneműket - elemeltek.

a bíróság juhász imrét két évi és nyolc hónapi, pecsornik andrást egy évi és nyolc hónapi, b. juditot egy évi szabadságvesztésre ítélte. /mti/

...-

fi

9.00/m

9²⁰ te

- 7 -

bb 11. átfogó fejlesztési munkával tárják fel a váci dunai cement- és mészmű termelésének rejtett tartalékait

1 sb lk vm vg

1965. november 30.

a cementipar néhány üzemében máris megkezdődött a berendezések téli nagyjavítása. többhelyen nemcsak javítják, hanem egyúttal korszerűsítik a gépeket. a váci dunai cement- és mészmű dolgozói például a téli nagyjavítás időszakában kezdik meg egy átfogó fejlesztési program megvalósítását. gondosan felülvizsgálták ugyanis a berendezéseket és megállapították, hogy számos lehetőség kiaknázásával növelhető még a termelés.

a termelés rejtett tartalékainak kihasználására készített fejlesztési tervüknek megfelelően elsősorban az anyagellátást bővítik. a korábbinál nagyobb elevátort szerelnek fel, amely mintegy 20 százalékkal több követ szállít a málmoknak. a nyersanyagőrítő málmok teljesítményének növelését új előaprító géppel segítik, így kisebb darabokra tört anyagot kapnak a málmok, s gyorsabban, könnyebben dolgozhatnak. a klinkerégető kemencék termelésének fokozásában a karbantartási és javítási munkák csökkentése jelent sok tartalékot. ezért módosítják a gyakran kezelésre szoruló szerkezeteket. többek között erősebb hűtéssel és a csapágyak áthelyezésével teszik tartósabbá a kemencében mozgó lepol-rostélyt. újfajta olajéget is felszerelnek, hogy időközönként megváltoztassák a lángcsóva hosszát. a szabályozással ugyanis megoldhatják, hogy ne mindig egy helyen égesse a tűz a kemence falazatát, tehát jobban megkímélik a berendezést, ritkábban kell majd javítani a tűzálló falazatot. a jövő év tavaszára felállítják az új elevátort, a tűzálló falazatot. a jövő év tavaszára kemence rostélyszerkezetét és felszerelnek egy újfajta olajéget. az átfogó fejlesztési programban előirányzott munkákat előreláthatólag 1967 végén fejezik be./mt1/

--

bb 16. palackozzák az almabort kiskőrösön

vid lk vm ki

1965. november 30.

a kalocsavidéki fűszerpaprika- és konzervipari vállalat kiskőrösi üzemében megkezdtek az almabor palackozását. az első szállítmányt már átvette a kereskedelem. a tervek szerint összesen harminc vagonnyi almabort palackoznak. ezenkívül 0.7 literes üvegekben alma-
vermuthot hoznak forgalomba./mt1/

--

- 8 -

9.15

9.15

bb 14. szigorított időjárás feltételek mellett is jól vizsgázott 20 új szőlőfajta-jelölt

1 ie/m/ká

1965. november 30.

a napfényben szegény, csapadékban gazdag, hűvös nyár kedvezett a szőlőnemesítőknek: megteremtette az új fajták megbízható vizsgálatához szükséges feltételeket. azok a fajtajelöltek ugyanis, amelyek a szőlőtermelés számára kedvezőtlen idei évben is jónak bizonyultak, átlagos időjárás mellett kétségtelenül kiválóak lesznek. a kísérleti parcellák szüreti tapasztalatai szerint a szőlészeti kutató intézet számos ilyen új fajtajelölttel rendelkezik.

főleg a csapadékos vidékek részére, az egészségre ártalmas direkttermő szőlők leváltására nemesítették az „egri csillagok”, gyűjtőnévhez tartozó új fajtaikat. bár az idén a peronoszpóra országszerte sok kárt tett a szőlőben, ezek permetezés nélkül is jó termést adtak, s minőségük elérte a „leányká”, -ét és a többi ismert eger-környéki fajtaét. az alföldön néhány új vörösbortermő szőlőfajtáról jó festőanyagot tartalmazó termést szüreteltek, noha a kevés napsütés mellett a szőlők színezőképessége, azaz a vörösbortok színe mindig rosszabb az átlagosnál. a napfény hiánya megérződik a mustok cukorfokán is, de a „kerekegyháza 5”, elnevezésű fajtajelölt mustjában mégis 30 cukorfokot mértek, tizettel többet, mint a mellette szüretelt régi fajtakéban. itt, az alföldön „készült”, egy másik fajta is, amely olyan jól szuszodik, hogy jövőre tokajhegyalján is kipróbálják.

a szőlészeti kutató intézet kísérleti telepein az idén összesen mintegy 20 csemege- és borszőlő fajtajelölt vizsgázott, az időjárás támasztotta rendkívül nehéz feltételek mellett is sikeresen. a kutató intézet több ezer holdnyi törzstelepre elegendő szaporítóanyaggal is rendelkezik belőlük, s úgy számítják, hogy a harmadik ötéves tervben létesülő új ültetvények jelentős részét már ilyen oltványokkal látják el. a kutató intézet vezetőinek véleménye szerint erre - főként a tömegbortermő vidékeken - annál is inkább szükség volna, mert a nagyüzemi telepítésre és művelésre az új fajtajelöltek általában alkalmasabbak, mint a jelenlegiek. /mt1/

--

9.25/-n

9.41

-9-

It

bb 15. javította a nehézipar tervellátottságát a házi tervezés
1 szf/tm/m/ki 1965. november 30.

a beruházások késésének gyakori oka, hogy a tervező irodák nem győzik tervekkel a kivitelező vállalatokat. a szűk tervezési kapacitás bővítésé és a gyorsabb tervszolgáltatás céljából a kormány úgy intézkedett, hogy a megfelelő képzettségű szakemberekkel rendelkező trösztök nagyvállalatok hatáskörét ki kell terjeszteni a kisebb beruházások, valamint a meglévő üzemek helyi ismereteket igénylő rekonstrukciós technológiai terveknek önálló kidolgozására, az egyéb szakmai tervező munkák összehangolására, tehát a generáltervezésre is. a nehézipari minisztérium irányítása alá tartozó több iparág jól kihasználja a házilagos tervezés lehetőségeit.

a szénbányászati trösztöket feljogosították aknák, vágatok és egyéb bányatérsegek műszaki terveinek, szénmedence-fejlesztési tervtanulmányok, beruházási programok elkészítésére, kutatási tervdokumentációk kidolgozására, tervdokumentációk adaptálására, tekintet nélkül az értékhatárra. házilag tervezhet a brikketermelő és széndusító vállalat is. a bányászati aknamélyítő tröszt jogosult különleges bányászati eljárást igénylő földalatti létesítmények kiviteli tervdokumentációjának elkészítésére, nem különben a bányaépítésnél használt szerszámok megtervezésére. a kiterjedt feladatok ellátására fejlesztették a trösztök tervező részlegeit és ma már valamennyi igen sok tervet készít házilag. a szénbányászati trösztök házi tervezőinek létszáma az idén 329, kidolgozott terveik értéke meghaladja a 21 millió forintot. ezzel számottevően javították az iparág beruházásainak tervellátottságát. nem is akadályozta az idén tervhiány a szénbányászati építkezéseket.

a villamosenergia-iparban az áramszolgáltató vállalatokat ruházták fel technológiai tervezési jogkörrel. a hat áramszolgáltató vállalat az idén összesen 250 tervezőt foglalkoztat és várhatóan 27 millió forint tervezői díjnak megfelelő kiviteli tervdokumentációt készít az év végéig.

a vegyiparban jelenleg a vegyiműveket szerelő vállalatnak, az országos gumiipari vállalatnak és az ásványolajforgalmi vállalatnak van korlátozott tervezői jogosultsága. a vegyiműveket szerelő vállalat több mint 30 tervezővel dolgozik, gépészeti, építőipari, műszerezési-automatizálási terveken. az országos gumiipari vállalat tervezési osztálya 47 műszaki tervezővel látja el a gyár-egységeket kiviteli tervekkel. az áfort házilag kidolgozott technológiai építési generál- és költségvetési tervekkel igyekeznek gyorsítani telephálózatának bővítését és üzemanyagotöltő állomásainak szaporítását. /mti/

9.30/-n

-10-

bb 13. a 320.000 dolláros befektetés 14 hónap alatt visszatérül -
évente 55 millió forintot takarít meg a villamosszigetelő- és mű-
anyaggyár

1 st sk vm vg 1965. november 30.

a villamosszigetelő- és műanyaggyárban a napokban teljes kapacitással megkezdte működését az új műanyagcsőgyártó részleg, amelyet a gyárban „tranzakciós üzemnek” neveznek. nevét onnan kapta, hogy egy nagyszabású pénzügyi megállapodás útján jött létre. a metall-impex-szel kötött szerződés alapján a gyár soronkívül egy összegben 320.000 dollárt kapott gépek vásárlására, ezzel szemben lemondott azokról a 300.000 dolláros összegekről, amelyeket évente ki kellene adnia élmozott fémlemezek importjára. a 320 ezer dollárból a gyár 24 nagyteljesítményű műanyagöntőgépet és extrudert vásárolt, ezek segítségével kiváló minőségű műanyagcsöveket tud gyártani a hagyományos bergmann-csővek helyettesítésére. bergmann-csőhöz való élmozott alapanyagot tehát többé nem kell külföldről vásárolnia magyarországnak.

a gépek a várakozásnak megfelelően működnek, a rajtuk gyártott pvc-csővek minősége kifogástalan. a csövek gyártása és felhasználása egyaránt összehasonlíthatatlanul előnyösebb és gazdaságosabb, mint a bergmann-csőé. a gyártás 66 százalékkal olcsóbb, a cső élettartama pedig szinte korlátlan, mert a rozsdá nem támadja meg. szerelése egyszerű, súlya alacsony, szigetelőképesége 100 százalékgig megbízható. a gépekbe fektetett 320.000 dollár 14 hónap alatt visszatérül, s a cső előnyös tulajdonságait figyelembe véve az évente ismétlődő devizamegtakarításon kívül ugyancsak évente 55 millió forintot takarítanak meg. az új gépeken jövőre már nyolcmillió méter műanyagcső készül a különféle villamos vezetékek szigetelésére. az a mennyiség megfelel a teljes szükségletnek és így magyarországon végleg megszűnik a hagyományos, igen költséges és nehezen kezelhető bergmann-csővek gyártása. /mti/

bb 18. zeneiskola nyílt körmenden

vid tm vm sr

1965. november 30.

a vas megyei körmend községben zeneiskola nyílt. a száz növendék - helybeliek és a környező kisebb falvakból bejárók - zongora, hegedű, nagybőgő és fuvós tanszakokon sajátítja el a muzsikálást. a szombathelyi bartók béla zeneiskola tanárai oktatnak a járási székhely új intézményében. /mti/

9.35/-n

-11-

944 2. oldal

bb 12. teljesítette évi exportkötelezettségét a habselyem kötöttáru-gyár

1 sz tr vm ki

1965. november 30.

a könnyűipari vállalatok közül elsőként a habselyem kötöttáru-gyár jelentette, hogy már novemberben elaget tett 1965. évi teljes export-kötelezettségének, a gyár ez évben 46 millió forint értékű terméket adott át a külkereskedelemnek, 15 millió forint értékűvel többet, mint 1964-ben.

a habselyem kötöttáru-gyár készítményei közül a nylon es habselyem női fehérneműk, a nylon-velur pulóverek, a ragasztott galléru lánc-hurkolt nylon férfiingek a legfőbb exportcikkek és ezeket a keresett árukat gyártják most már tervén felül több tőkés ország cégeinek és a baráti országok külkereskedelmi vállalatainak megrendelésére, a vállalat új gyártmányaiból, a különböző szintetikus és műszál keverékű kötöttárukból, köztük a női bluzokból szintén nagyobb mennyiséget gyártanak exportra tervén felül az év hátralévő részében, ugyanakkor a gyár teljesíti a belkereskedelmi szállítási kötelezettségeit is./mti/

bb 17. öt év alatt több mint egymilliárd forintot költöttek a földművelésszövetkezeti kereskedelem fejlesztésére

1 kz vm ká

1965. november 30.

a második ötéves terv időszakában - együttesen több mint egy-milliárd forintot költöttek az ország lakosságának körülbelül a felét ellátó földművelésszövetkezeti kereskedelem fejlesztésére. a tervidőszak egyik legfontosabb tennivalója a vidéki ellátás ugynevezett „fehér foltjainak” felszámolása volt. több mint 200.000 négyzetméterrel gyarapodott a földművelésszövetkezeti boltok és raktárak alapterülete, ma már csak 150-200 olyan hely - községrész, kis település - van az országban, ahol a megfelelő körzeten belül még nem található meg a legfontosabb napi - ugynevezett alapellátási - cikkeket árusító bolt.

az alapellátás fehér foltjainak felszámolásával párhuzamosan befejeződött az ellátási körzetek, illetve központok kijelölése és kialakítása is.

/folyt.köv./

9.40/-n

9.7.2.2.2.

-12-

/bb 17. öt év alatt....folyt./vm

ez a szinte tudományos módszerességgel előkészített és végrehajtott munka a vidéki ellátás egész további fejlődését meghatározza. elvi alapja az a tapasztalat volt, hogy a falu és a város igénye kiegyenlítődött. a falusi lakosság mármár az összes - köztük a nagyértékű, tartós fogyasztási - cikkekből is ugyanolyan választékot igényel, mint a városi. az egyszerű készletgazdálkodás viszont sohasem teszi lehetővé, hogy minden cikkből - televíziós készülékből is, rádióból is, szövetből is, konfekcióból is, cipőből is stb. - minden faluban teljes választékot biztosítson a kereskedelem. egyszerű és megvalósítható viszont, hogy egy-egy gazdaságilag, közlekedésileg összetartozó körzeten belül - annak központjában - a falusi lakosság megtalálja mindazt, amire szüksége van, a megfelelően kialakított körzetek egyrészt „eltartják”, a korszerű szaküzleteket, másrészt viszont lehetővé teszik, hogy a parasztság idő, pénz és fáradság megtakarításával lényegében helyben vásárolhassa meg az összes iparcikkeket.

a kialakított körzetek 10-20, esetenként ennél kevesebb, vagy több községet ölelnek fel. a 15.000 lakosu dombóvárra telepített korszerű földművelésszövetkezeti szaküzletek 36.000-38.000 embert látnak el. a 6.000 lakosu fehérgyármát szaküzleteiben 27.000, a 11.000 lakosu berettyóújfaluban pedig 42.000 ember vásárol rendszeresen. a falvak lakói az ellátási központok szaküzlethálózatának fejlődésével párhuzamosan „leszoknak”, arról, hogy a nagyobb vásárlásaikat a városokban bonyolítsák le. jellemző e tekintetben, hogy az egy lakosra jutó vásárlás a második ötéves terv idején vegyes iparcikkekből 35, ruházati cikkekből pedig 18 százalékkal nőtt. különösen kiemelkedő - 56 százalékos - emelkedést mutat a nagyértékű, tartós fogyasztási cikkek forgalma. 1961-ben a falusi lakosság 12 milliárd forint értékű árut vásárolt a földművelésszövetkezeti boltokban, az 1965 évi forgalom pedig várhatóan eléri a 16 milliárd forintot, s ez a folyamat a továbbiakban - a szaküzlethálózat bővítése, korszerűsítése révén - minden bizonnyal tovább erősödik.

falvainkban jelenleg csaknem 2.000 korszerűen felszerelt önki-szolgáló, vagy önkiválasztó üzlet működik. ezek legtöbbje a fővárosban is megállná a helyét. az ország legkorszerűbb cipőboltja karca-gon működik. egyszerre 1.150 féle cipő között választhatnak itt a vásárlók. a hazai és a külföldi szakemberek körében egyaránt nagy elismerést váltottak ki az egymás után megnyitott földművelésszövetkezeti kisáruházak. a boltok építése, korszerűsítése során a földművelésszövetkezetek mindenütt arra törekedtek, hogy csinos, szép portáljaikkal hozzájáruljanak a falvak központjainak kialakításához.

/folyt.köv./

9.48/-n

10.1.2.2.

-13-

/bb 17. öt év alatt...2.folyt./vm

a falvak lakói, a földművelőszövetkezetek mintegy 2 milliós tagsága sajátjának érzi a gyorsan fejlődő, saját kényelmét szolgáló szövetkezeti kereskedelmet. erre mutat többek között az is, hogy 1961-1965 között nem kevesebb, mint 60 millió forinttal járult hozzá a hálózat fejlesztéséhez./mti/

-. -

bb 21. száz személyes leányszálloda épül szegeden

vid lk vm ki 1965. november 30.

szegeden az egyik ipari övezetben száz személyes leányszálloda építését kezdték meg. a háromemeletes modern épületben heverőkkel, fali éjjeliszekrényekkel, mosdófülkékkel ellátott négyszemélyes szobák, épületszintenként főző- és étkezőfülkék, éléskamrák lesznek. a földszinten művelődési terem, illetve társalgót rendeznek be. a korszerű leányszálloda jövőre készül el./mti/

-. -

bb 24. kísérleti növényház a trópusi kaktuszoknak

vid ká sk vm 1965. november 30.

ujtípusú üvegház készült el szegeden a józsef attila tudományegyetem növénytan intézetének botanikus kertjében. a 200 négyzetméter területű fűtött klimaház abban különbözik az eddigiektől, hogy könnyen szétszerelhető és rövid idő alatt összeállítható. benne kaptak helyet a mexikói és a braziliai ugynevezett pozsgás növények, valamint a sivatagi kaktuszok. a növények téli otthonát tavasszal lebontják, így a kaktuszok áthelyezés nélkül kerülnek ki a szabadba./mti/

-. -

bb 27. új kamarazenekar szombathelyen

vid gk vm sr 1965. november 30.

szombathelyen kamarazenekar alakult. a 16 tagú együttes a városi bartók béla zeneiskola tanáraiból áll. nagy sikerrel mutatkozott be a megye két városában, szombathelyen és kőszegen./mti/

-. -

9.54/-n

-14-

bb 19. hivatali beosztásával visszaült őrizetbe vették

vid/tm/m/sr

1965. november 30.

dr. dalmi kálmánt, a szombathelyi városi tanács jogügyi főelőadóját előzetes letartóztatásba helyezte a vas megyei rendőrfőkapitányság zugirászat, befolyással való üzérkedés, hivatali visszaélés büntetőjogi alapos gyanúja miatt. dr. dalmi 20 ember-től jogtalanul 14.000 forintot vett fel. kedvelt módszere volt, hogy a tanács folyosóján várakozók közül kiszemelt a hivatali ügyekben járattal, főleg idős, nyugdíjas embereket és hozzájuk invitálva felajánlotta segítségét ügyes-hajos dolgok intézéséhez. kérényeket írt, feleletlenül ígéreteket tett, s mindezekért pénzt kért a „közbenjárás honorálásáért” vagy illetékbélyeg címén. előfordult, hogy egy-egy vitás ügyben mindkét félnek felajánlotta „jószolgálatát”. ügyében megindult a nyomozás./mti/

-. -

bb 20. két jobbágycsalád krónikájára bukkantak abonyban

vid/gö/m/sr

1965. november 30.

az abonyi néprajzi kör tagjai névrégen az egyik gyűjtőt - jukon értékes leletre, két jobbágycsalád krónikájára bukkantak. a füzetekbe, nyomtatványok hátára írt feljegyzések közül különösen tóth istván másfél fertályos jobbágy családi krónikája az értékes, mert a sok magán feljegyzés között számos korabeli eseményt is ismertet. az 1800-as évek eleje óta vezetett részletes krónikából képet alkothatunk arról, miképpen élt egy jobbágycsalád.

a feljegyzések érdekessége, hogy az 1848 március 15-i eseményekről csak 10 nappal később emlékeznek meg: „végre eljött a szabadság csillaga, végre megszabadított az isten az urak számára adandó robottól”. - valószínűleg csak ekkor érkezett meg a fővárosi események híre a községbe. tóth istván krónikájában megörökíti az akkori katonai verbuválásnál szokásos sorshuzás eseményeit és szösz szerint leírja nyári pálnak, pest megye alispánjának az ujoncozásról kiadott rendeletét.

a másik krónika a varga-rotkes családok feljegyzéseit tartalmazza, amelyekben az 1700-as évek eleje óta jobbára a család eseményeit örökítették meg. /mti/

-. -

10.00/-n

-15-

k. 10.00/-n

/bb 17. öt év alatt...2.folyt./vm

a falvak lakói, a földművelőszövetkezetek mintegy 2 milliós tagsága sajátjának érzi a gyorsan fejlődő, saját kényelmét szolgáló szövetkezeti kereskedelmet. erre mutat többek között az is, hogy 1961-1965 között nem kevesebb, mint 60 millió forinttal járult hozzá a hálózat fejlesztéséhez./mti/

-. -

bb 21. száz személyes leányszálloda épül szegeden

vid lk vm ki 1965. november 30.

szegeden az egyik ipari övezetben száz személyes leányszálloda építését kezdték meg. a háromemeletes modern épületben heverőkkel, fali éjjeliszekrényekkel, mosdófülkékkel ellátott négyszemélyes szobák, épületszintenként főző- és étkezőfülkék, éléskamrák lesznek. a földszinten művelődési terem, illetve társalgót rendeznek be. a korszerű leányszálloda jövőre készül el./mti/

-. -

bb 24. kísérleti növényház a trópusi kaktuszoknak

vid ká sk vm 1965. november 30.

ujtípusu üvegház készült el szegeden a józsef attila tudományegyetem növénytanai intézetének botanikus kertjében. a 200 négyzetméter területű fűtött klímaház abban különbözik az eddigiektől, hogy könnyen szétszerelhető és rövid idő alatt összeállítható. benne kaptak helyet a mexikói és a braziliai ugynevezett pozsgás növények, valamint a sivatagi kaktuszok. a növények téli otthonát tavasszal lebontják, így a kaktuszok áthelyezés nélkül kerülnek ki a szabadba./mti/

-. -

bb 27. új kamarazenekar szombathelyen

vid gk vm sr 1965. november 30.

szombathelyen kamarazenekar alakult. a 16 tagú együttes a városi bartók béla zeneiskola tanáraiból áll. nagy sikerrel mutatkozott be a megye két városában, szombathelyen és kőszegen./mti/

-. -

9.54/-n

-14-

bb 19. hivatali beosztásával visszaélt örizetbe vették

vid/tm/m/sr

1965. november 30.

dr. dalmi kálmánt, a szombathelyi városi tanács jogügyi főelőadóját előzetes letartóztatásba helyezte a vas megyei rendőrfőkapitányság zugirászat, befolyással való üzérkedés, hivatali visszaélés büntetőjogi alapos gyanúja miatt. dr. dalmi 20 ember-től jogtalanul 14.000 forintot vett fel. kedvelt módszere volt, hogy a tanács folyosóján várakozók közül kiszemelt a hivatali ügyekben járattal, főleg idős, nyugdíjas embereket és irodájába invitálva felajánlotta segítségét ügyes-hajos dolgaik intézéséhez. kérényeket írt, felelőtlen ígéreteket tett, s mindezekért pénzt kért a „közbenjárás honorálásáért” vagy illetékbélyeg címén. előfordult, hogy egy-egy vitás ügyben mindkét félnek felajánlotta „jószoigálatát”. ügyében megindult a nyomozás./mti/

-. -

bb 20. két jobbágycsalád krónikájára bukkantak abonyban

vid/gö/m/sr

1965. november 30.

az abonyi néprajzi kör tagjai némrégen az egyik gyűjtőt - jukon értékes leletre, két jobbágycsalád krónikájára bukkantak. a füzetekbe, nyomtatványok hátára írt feljegyzések közül különösen tóth istván másfél fertályos jobbágy családi krónikája az értékes, mert a sok magán feljegyzés között számos korabeli eseményt is ismertet. az 1800-as évek eleje óta vezetett részletes krónikából képet alkothatunk arról, miképpen élt egy jobbágycsalád.

a feljegyzések érdekessége, hogy az 1848 március 15-i eseményekről csak 10 nappal később emlékezik meg: „végre eljött a szabadság csillaga, végre megszabadított az isten az urak számára adandó rabotól... - valószínűleg csak ekkor érkezett meg a fővárosi események híre a községbe. tóth istván krónikájában megörökíti az akkori katonai verbuválásnál szokásos sorshuzás eseményeit és szószerint leírja nyári pálnak, pest megye alispánjának az ujoncozásról kiadott rendeletét.

a másik krónika a varga-retkes családok feljegyzéseit tartalmazza, amelyekben az 1700-as évek eleje óta jobbra a család eseményeit örökítették meg. /mti/

-. -

10.00/-n

-15-

10.00/-n

bb 22. februárban megforgatják az első hazai gyártmányu 100 megawattos gőzturbinát a bányaidai hőerőműben

vid/lk/m/szf

1965. november 30.

a bányaidai hőerőműben helyezik üzembe az első hazai gyártmányu 100 megawattos gőzturbinát, a hőzárható kazánt és segédberendezéseket.

a magyar iparnak ezek az alkotásai nemzetközi viszonylatban is a legkorszerűbbek lesznek. a tervezésnél felhasználták legújabb műszaki megoldásokat. sokat segítettek azok a konzultációk, amelyeket a kőszegi államainak erőmű tervező irodáival folytattak a magyar szakemberek. az első 100 megawattos kísérleti erőműtől eddigi erőművi berendezéseinknél sokkal gazdaságosabban fejleszti majd az energiát. az érlés kazán csekély fűtőértékű, 2800 kalóriás szénből óránként 320 tonna 570 fokos, 165 atmoszfera nyomásu gőzt állít majd elő.

az eredeti terv szerint a kísérleti termelést ez év decemberében kellett volna megkezdeni. a határidőt azonban kénytelenek meghosszabbítani, mert a gyártó és szerelő vállalatok elmaradtak a munkával és egyes import alkatrészek is késve érkeznek. az új határidő 1966 június vége. a turbinát és a generátort azonban jóval előbb, február közepére be akarják szerelni. e két fontos berendezéssel már februárban megkezdik a próbákat. az indításhoz a régi erőmű adja a gőzt. így a júniusi indulásig - amikor az egész blokk elkészül - már kijavíthatják az új prototípus gépegység esetleges hibáit. a turbinán jelenleg már a befejező munkákat végzik és a műszereit szerelik. azt várják, hogy a ganz-másvag-meggyorsítsa a generátor szállítását és szerelését.

a júniusi határidőhöz képest megfelelő ütemben szerelik az óriáskazánt is, szovjet szakemberek irányításával. a hatvannégy méter magas félszabadtéri berendezést a helyszínen ötszáznyolcvanhatezer alkatrészből szerelik össze. /mti/

10.05/-n

-16-

bb 23. lengyel bányaszivattyúk érkeztek balinkára

vid lk vm ki

1965. november 30.

a középduánantuli szénbányászati tröszt balinkai üzemében másfél év óta szinte változatlan erőfeszítéssel dolgoznak egy nagyobb vízbetörés viaszszorításán. az első védelmi rendszer megépítése után hosszabb ideig tartani tudták a vízszintet. a vízbetörés azonban nagymennyiségű futóhomokot is magával sodort, ami tetézte a szakemberek gondját. a kvarchomok rövid idő alatt kikezdte a szivattyúk szerkezetét. ezért olyan rendszert kellett kiépíteni, amelyből a víz már lelesztulva kerül a szivattyukamrába. a balinkai bányászok ülepítő gépekkel ellátott zsomprenszert képeznek ki és így a homokszint már nem emelkedhet tovább. a vízkiemeléshez most lengyel bányászati szivattyúk érkeztek az üzembe.

a körültekintő védekezéssel teljes biztonsággal tudják fogadni az érkező vizet még akkor is, ha homokot hord. szakemberek intézkedéseket tettek a vízbetörés góciának elfojtására is. a feltételezett pontra felülről furnak rá és kavicsal, tömedékeléssel próbálják elzárni a víz útját. /mti/

bb 25. feltörték a dráva-menti síkság „kőpadló,-ját

vid ká sk vm cz

1965. november 30.

a dráva-menti termékeny síkságon gazdálkodó termelészövetkezeteknek évről-évre súlyos gondot okoz a szántóföldek elvizesedése. hóolvadáskor és nagyobb esőzésekkor ugyanis több ezer hold kerül víz alá. szakemberek vizsgálták meg: mi lehet az oka a talaj rossz vízáteresztő-képességének? kiderült, hogy 30-50 centiméter mélyen köves vízzáróréteg húzódik, amely felfogja a csapadékot. a gazdaságok ebben az évben megkezdtek a dráva-menti síkság „kőpadló,-jának feltörését. a láncfalpas traktorok hatalmas vaskéi 60-70 centiméter mély barázdákat vágtak a talajba és átszakították a vízzáró réteget. körülbelül 5000 holdon lazították meg ilyen módon a szántóföldek altalaját. ott, ahol már tavasszal elvégezték ezt a munkát és kukoricát vetettek a földbe, 3-4 méter magasra nőttek a vetések és nem volt ritka az 50 mázsás holdankénti termés sem. /mti/

10.10/-n

-17-

bb 30. szépül szigetvár - ötszáz házat sortataroznak, felújítják, korszerűsítik az utakat

vid/lk/m/ki

1965. november 30.

a várvédelem 400. évfordulójának megünneplésére, az 1966. évi jubileumra készülődő szigetvárt csinosítják, szépítik. a községet átszelő főútvonalhoz csatlakozó utcákban ötszáz ház sortatarozását végzik el. ezt a munkát tizenöt tagú társadalmi műszaki akcióbizottság szervezi és irányítja. utjavításra, felújításra összesen 13 millió forintot fordítanak, a községben átmenő 6-os utat zöldszávvá választják el a járdáktól. az utak korszerűsítésével egyidőben elvégzik a csatornázási, közművesítési munkákat is. a község általános rendezési tervében szerepel a vár környékének parkosítása, mesterséges tó építése. ehhez 120 000, a sportkombinát építéséhez 250 000 forint értékű társadalmi munkával járul hozzá szigetvár lakossága. /mti/

bb 31. törpevizmü és termálfürdő épül sárváron

vid/lk/m/ki

1965. november 30.

régi vágya teljesül a sárváriaknak, épül a járási székhely törpevizmüve és termálfürdője. a tizenhét millió forintos beruházással épülő törpevizmü a jövő évben kezd meg működését. az első kut az ugynevezett tüskés réten már elkészült, s percnként 600 liter vizet ad. a huszonnégy kilométer hosszú vízvezeték építése is jó ütemben halad. az árokásást a lakosság társadalmi munkában végzi.

a termálfürdőt a vadkertben építik. a modern épületben egy tizenkét kádás tisztasági és egy hetven négyzetméteres fedett termálfürdő kap helyet. a fürdőt szintén a jövő évben adják át rendeltetésének. /mti/

bb 32. újabb 700 holddal bővültek a szatmári rizstelepek

vid/ká/sk/m/cz

1965. november 30.

a felső-tisza táján megépült csaknem tíz kilométer hosszú miltotai öntözőfürdő után újabb létesítménnyel gazdagodott az erdőhát vidéke. négy termelőszövetkezetnek átadták rendeltetés szerű használatra szabolcs-szatmár megye legkorszerűbb rizstelepét. ezzel újabb 700 hold eddig terméketlen szikes földön nyílt lehetőség jövedelmező gazdálkodásra. az új létesítményt a tisza vizével táplálják. négy egyenként 100 lóerős szivattyú másodpercnként több mint 1600 liter vizet emel át a tisza árvízvédelmi gátján. /mti/

10.15/-n

1041283

-18-

bb 26. másfél millió forint értékű társadalmi munka tatabányán

vid tné vm sr

1965. november 30.

tatabányán még egyetlen évben sem segítette a lakosság olyan aktívan a város fejlesztését, mint az idén. tavaly 900 000 forint, az idén pedig már másfél millió forint értékű társadalmi munkát végeztek. a munka összehangolására a tanács a népfronttal közös bizottságot alakított. a bizottság tagjai a város nagyobb üzemeinek szakemberei, statisztikusok, kalkulátorok, műszaki ellenőrök, felméri hol van a legnagyobb szükség a társadalmi segítségre. ellenőrzik, hogy biztosítják-e a megfelelő körülményeket a társadalmi munkához. gondoskodnak a szakvezetésről, elegendő szerszámról. a város csaknem minden üzeme bekapcsolódott a munkába. a kertvárosban például a szénbányászati tröszt szocialista brigádjai 228 000 forint értékű társadalmi munkával segítették az óvoda és a pedagógus lakás felépítését. az összefogás szép példáját adták az újváros lakói. bányászok, értelmiségiek, háziasszonyok és az építők összefogásával határidő előtt építették fel az új gimnázium 12 tantermét. az újvárosiak segítették a bölcsőde, egy másik iskola és egyéb létesítmények építését. ebben a városrészben az idén csaknem negyedmillió forint a társadalmi munka értéke. /mti/

bb 28. baráti találkozók, kiállítások a szovjetunió életéről

vid tné vm sr

1965. november 30.

a magyar szovjet baráti társaság januári országos kongresszusára komárom megyében sokrétű programmal készülnek. decemberben a megye számos helységében magyar-szovjet baráti találkozót rendeznek. több ipari üzemben és termelőszövetkezetben kiállítást nyitnak a szovjet mezőgazdaság és ipar legújabb eredményeiről. a megyei mszbt a tit-tel közösen a nagyobb ipari üzemekben előadást tart a magyar-szovjet gazdasági kapcsolatokról. tatabányán magyar-szovjet műszaki találkozókat rendeznek. /mti/

bb 41. kovács imre élelmezésügyi miniszter

j vm

1965. november 30.

moszkvába utazott. a szovjet élelmezésügyi miniszter meghívására részt vesz a kgszt élelmiszeripari állandó bizottsága által rendezett tartósított élelmiszerek bemutatóján. /mti/

10.20/-n

1006 2222

-19-

bb 33. megnyílik pécsen a bartók klub - több mint 3000 előadás-
hoz biztosít előadót a tit baranyában

vid/j/m/sr

1965. november 30.

a tit baranya megyei szervezetének tizennyolc szakosztálya
ebben a művelődési évadban 3300 rendezvényhez biztosít előadó-
kat. a népszerű idegen nyelvtanfolyamokra 1700 hallgató iratko-
zott be, az üzemvezetők komlói akadémiján 100-120-an hallgat-
ják a pedagógiai szakosztály vezetési módszertani előadásait,
hasontó tanfolyamot indítanak bolyban is az állami gazdaság és
a tsz vezetőinek felkérésére. a több éve sikerrel működő közle-
kedési szabadegyetem az idén már tíz tagozatot indított és hall-
gatóinak száma meghaladja a fétezeret. az egészségügyi szakosztály
előadásai kisebb baranyai falvakban is 150-200 hallgatót vonza-
nak. az agrárszakosztály 15 tanfolyamot készít elő azoknak, akik
nem rendelkeznek az általános iskola 7-8. osztályának megfelelő
végzettséggel. a földrajzi szakosztály tagjai a tit-ibusz turák-
ra kísérik el az ipari üzemek, termelőszövetkezetek kirándulóit.

a közgazdasági szakosztály a társszervezetek bevonásával or-
szágos közgazdasági vándorgyűlést rendez pécsen. a jövő év
elején, az ipari, mezőgazdasági üzemekben tartott előadásokon
már most előkészítik erre az érdekelteket. a népek barátsága
pécsi egyetemét a korábbinál is színvonalasabb programmal ren-
dezik meg a jövő nyáron, amihez a pécsi és a baranya megyei ta-
nács művelődési osztályainak bekapcsolása nyújt lehetőséget. a
szakosztályok munkafeltételeinek javítását jelenti majd, hogy
még az idén ismét megnyílik a pécsi értelmiségiek fórumaként
szolgáló bartók klub, a tit felújított székházában. /mti/

bb 35. abc-áruház épül hajdusoboszlón

vid/lk/m/ki

1965. november 30.

hajdusoboszlón, az üdülőövezetben abc-rendszerű áruház épí-
tését kezdték meg. az áruház a jövő évben készül el, s ez lesz
a hajdúvárosokban az első ilyen jellegű áruház. /mti/

10.26/-n

-20-

10.26.20

bb 29. újabb üzemmel bővül a budapesti finomítottárugyár balassa-
gyarmati telepe

vid lk vm ki

1965. november 30.

a múlt év januárjának első napjaiban kezdték meg a budapesti
finomítottárugyár egyik üzemének áttelepítését balassagyarmatra.
az üzem a régi vármegyeháza egyik emeletes épületszárnyában kapott
helyet és az idén már több mint százezer banlonblutz készít, nagy-
részt exportra.

az összesen tizenhat színben készülő divatáruc iránti növekvő
kereslet szükségessé tette az üzem bővítését. a város vezetői ezért
újabb hatszáz négyzetméternyi területet bocsátottak a gyár rendel-
kezésére a régi épületben, s máris hozzáláttak a munkaszalagok szere-
léséhez. az újabban átadott épületrészben hat munkaszalagon, két
műszakban kezdődik meg a termelés a jövő év első napjaiban. /mti/

bb 34. muzeum létesül kemenesalján

vid tné vm sr

1965. november 30.

pedagógusok, diákfiatalok, a lakosság segítségével öt évvel
előtt megkezdtek a celledömölki járás valamennyi községében a mu-
zeális anyagok feltárását, gyűjtését. munkájuk eredményeként több
mint ezer tárgyi emlék, többek között óskori, római- és honfoglalás-
kori lelet került elő. megtalálható a gyűjteményükben a kőbalta, a
bronzkorból való tokos véső, a kenderfeldolgozás régi gépei, eszkö-
zei, a különböző népviseletek, régi világító eszközök, 1500-ból szár-
mazó tajtékpipa, stb. az összegyűjtött anyagot celledömölkön, a járá-
si székhelyen állítják össze s létrehozzák belőle a kemenesaljai
muzeumot. /mti/

bb 36. kétszázhatvanféle finomlemez gyárt már a dunai vasmű hideg-
hengerműve

vid lk vm ki

1965. november 30.

a dunai vasmű hideghengerművének termelése általában tervszerűen
fejlődik. ahogy múlnak a hetek, úgy szélesedik a lemezválaszték és
javul a lemezfelület minősége. a két millimétertől lefelé haladva
az utóbbi időben már fél milliméter vékonyságú lemezt is sikeresen
hengereltek. a lemezszélességet és vékonyságot figyelembe véve ed-
dig a tervezett lemezválaszték 75 százalékát érték el. így most
kétszázhatvanféle méretben gyártanak finomlemez a dunaujvárosi hi-
deghengerműben. /mti/

10.30/-n

-21-

10.30.21

bb 37. hatszáz mássa zöldtakarmány egy évben - 1965. 34 tolna megyei tsz vezeti be az iregi tömegtakarmánytermesztési módszert

vid/ká/tr/m/cz

1965. november 30.

tolna és baranya megyében egyaránt nagy figyelmet keltett a délkelet-dunántúli mezőgazdasági kísérleti intézet kimagasló eredményű tömegtakarmánytermesztési módszere. az intézet telepein és több termelőszövetkezetben a fővetésű takarmánykeverékek után különféle másodvetésű takarmánykeverékeket, így például borsós napraforgót, szójás silót, szójás cirkot, napraforgós csóka magot termesztenek. ezeket általában júliusban betakarították, s utánuk harmadik vetésként napraforgós csalamádét, tiszta vetésű napraforgót vetettek, s ezek még egy termést hoztak. így egy évben öntözéses viszonyok között ugyanarról a területről háromszori termést takarítottak be, egyes esetekben holdanként 600 mársányi zöldtakarmányt. ezzel a módszerrel az eddigihez képest 450-500 négyszögöllel kisebb vetésterület elegendő egy tehén ellátásához, olyan tápdus, izletes takarmánykeverékek ezek, amelyek az életfenntartó szükségleten felül tehenenként napi tíz liter tej termelésére elegendő emészthető fehérjét és keményítő értéket szolgáltatnak. a takarmánykeverékeket nem egyidőben, hanem elnyújtva vetik, s ez folyamatos betakarítást, zöldtetést tesz lehetővé, megszünteti a silózási munkacsúcsot. állandó jóminőségű, zsenge takarmányt kap az állat, azt szívesen fogyasztja, s ez meglátszik tejhozamán. a termesztés egyszerű, minden munkafolyamatra gépesíthető.

tolna megyében a számítások szerint ily módon megszüntethető az eddig minden évben jelentkező abrakhiány, ezért a megyei tanács mezőgazdasági osztályának ösztönzésére az új évben már 34 termelőszövetkezet vezeti be a takarmánytermesztésben fordulatot hozó iregi módszert. /mti/

bb 38. száritott vérplazmát kapnak a vas megyei orvosok

vid/tné/m/sr

1965. november 30.

szombathelyen bejelentették, hogy az országban elsőként a jövő évtől valamennyi vas megyei orvost, körzeti rendelőintézetet ellátnak száritott vérplazmával. az intézkedés nagymértékben javítja majd a betegellátást. eddig csak a kórházakban, és a szombathelyi vérellátó alközpontban jutottak hozzá a rászorulóknak.

a megyében 1967 végére minden községben lesz orvosi rendelő. jövőre 17 épül a községfejlesztési alappól. bükön és bajánsenyén egészségházat létesítenek. sárvárott a következő években 17 munkahelyes járási rendelőintézet kezd meg működését.

/folyt.köv./

10.40/-n

-22-

/bb 38. száritott....1.folyt./vm

kiépülöben van a falusi fogorvosi hálózat. 1970-ig kétszeres lesz a fogorvosok száma. a tavasszal hat állást töltenek be. a községek fejlesztési alapjukból, társadalmi munkával rendelöket, lakásokat építenek a fogászoknak./mti/

bb 39. újabb szénkészletet találtak balinkán

vid lk vm ki

1965. november 30.

az országos földtani kutató-furó vállalat várpalotai üzemegységének geológusai részletes felméréseket végeztek a középdunántúli szénbányászati tröszt balinkai üzemének körzetében. a területen mintegy 70 kutatófurást mélyítettek és újabb szénkészleteket találtak. a balinkai eocén barnaköszén három főtelepben és két kisebb kísérőtelepben helyezkedik el, aránylag mélyen, 290-610 méterre a földfelszintől. a szakemberek legértékesebbnek az 1. számú telepet tartják. itt a készlet átlagos vastagsága elérte a 2.2 métert. a szén minősége is ezen a részen a legjobb, helyenként meghaladja a négyezer kalóriát. a 2-es telep átlagos vastagsága hatvanöt, a 3-asé pedig nyolcvanöt centiméter. a fűtőérték 2500-3500 kalória között ingadozik.

az új szénkészleteket a geológusok egyéb szempontokból is megvizsgálták. a hidrogeológiai viszonyok a nyugati részen kedvezöek, a keleti területen azonban a megfelelő védőrétegek hiánya miatt karsztvíz veszélytől kell tartaniok a bányászoknak.

a felkutatott készlet mennyisége meghaladja a félszáz millió tonnát. ennek azonban, gyengébb minőség, karsztvízveszély és egyéb okok miatt csak a fele vonható majd be a bányászatban. a balinka 2-nek elnevezett rész jelentős szénvagyonával önálló aknaterületként jöhet számításba./mti/

-23-

10.45/-n

11.21.2.21

bb 40. állomány cserével, a takarmányozás javításával, tizen-hatvan százalékkal emelhető a tojáshozam a háztáji baromfitenyészetekben

vid ká sk vm

1965. november 30.

a mosonmagyaróvári agrártudományi főiskola állattenyésztési tanszékének tanárai több éve vizsgálják, hogyan emelhető a tojáshozam a háztáji baromfitenyészetekben. három éves kísérleteik Lajoskomárom községben feltűnő eredménnyel zárultak. itt 105 háztáji gazdaságban cserélték ki a vegyesállományú baromfiállományt, new hampshire, rhode island, fehér plimuth, leghorn és sárga magyar fajtaival. a tartási viszonyokat nem változtatták meg, csupán a takarmányozáson javítottak. a fiatal tojók takarmányának kétharmad része volt táptakarmány, egyharmada hagyományos. ilyen viszonyok között egy-egy tojó 163-185 tojást rakott évenként, míg a vegyesállományú fajta hozama csak 90-100 tojás volt. bebizonyosodott tehát, hogy állomány cserével és a takarmányozás javításával óvatos számítás szerint is 50-60 százalékkal emelhető a tojáshozam a háztáji gazdaságokban./mti/

bb 42. kutyahistória - elveszett a szegedi fogklinika fémfogu kísérleti kutyája

vid j vm

1965. november 30.

szeged, alkotmány utca 12. szám alatti ideiglenes szállásáról megszökött a szegedi fogklinika kísérleti kutyája. a nagy becsben tartott jószág magával vitte a kutatók rááldozott sok munkáját és kísérleti eredményeit. a kávébarna színű, mártonka névre hallgató eb ugyanis fontos kísérleti alany volt. rajta próbálták ki először az ugynevezett fogbeültetéseket. alsó és felső metszőfogai fémből készültek. ezekkel rágta már hosszú hónapok óta az eléje tett étkeket. mártonka megtalálójának jutalmat tűzött ki a 11. számú fog- és szájbetegség klinikája. az eb szembetűnő ismertetőjele a fémből készült alsó és felső metszőfog./mti/

10.50

1129/33

- 24 -

bb 43. felhívás a gyermekbénulás elleni védőoltásokon való megjelenésre

j vm sr

1965. november 30.

az egy-, kettő- és hároméves korú gyermekek gyermekbénulás elleni kötelező immunizálása e héten történik. a fővárosi köjál felhívja a szülőket, hogy tegyenek eleget védőoltási kötelezettségüknek és a megjelölt időben pontosan jelenjenek meg gyermekeikkel a kijelölt oltóhelyen. senki se vonja ki gyermekét a védőoltások alól, mert ennek elhanyagolásával megkaphatja gyermeke e szörnyű betegségét!/mti/

11.26/-n

bb 44. a magyarok világszövetségének elnöksége

tné vm sr

1965. november 30.

bognár józsef elnöklété alatt teljes ülést tartott. kodály zoltán beszámolt amerikai, szántó miklós pedig kanadai tapasztalatairól. a vitában többek között részt vett: káldy zoltán püspök, koref oszkár főorvos, gyetvai jános, kishaludi strobl zsigmond, szabó pál. megvitatatta az elnökség az emigráns magyarok kulturális életének problémáit./mti/

bb 45. időjárásjelentés

g vm

1965. november 30.

a meteorológiai intézet jelenti november 30-án, kedden 13 órakor:

szeles, csapadékos idő

európa fölött nagykiterjedésű ciklonrendszer helyezkedik el. ennek előoldalán meleg, földközi tengeri levegő áramlik kelet- európa fölé. hátoldalán viszont viharos szelek kíséretében igen gyorsan, több hullámban hideg sarkvidéki eredetű levegő érkezik a brit szigeteken keresztül kontinensünk térségében. a ciklonrendszer hatására európaszerte változékony, általában erősen felhős, sokfelé csapadékos, szeles időjárás alakult ki. az igen hideg levegő ma reggelre már csak a szovjetunió európai területének északkeleti részeire korlátozódott; itt ma hajnalban mínusz 30 fok körüli fagyok keletkeztek.

hazánkban tegnap a déli megyékben 2-5, máshol 5-8 órán keresztül sütött a nap. voltak helyek, ahol napközben sem emelkedett a hőmérséklet 2-3 foknál magasabbra, máshol viszont 7-9 fokos maximumok alakultak ki. ma az éjszakai órákban többfelé esett az eső, havas-eső, de a ma reggel 7 óráig lehullott csapadék mennyisége sehol sem haladta meg a 2-4 millimétert. ma hajnalban az ország területén mínusz 3- és plusz 6 fok között mindenféle hőmérsékleti érték előfordult. ma reggel 7 órakor galyatetőn 21, kékestetőn pedig 17 centiméter vastagságú hóréteget mértek. ma országszerte erősen felhős, esős, szeles az idő.

/folyt.köv./
13.33/-n

-25-

13372/33

/bb 45. időjárásjelentés...1.folyt./vm

budapesten hétfőn a hőmérséklet napi középértéke 4.0 fok volt, a sokévi átlagnál 0.9 fokkal magasabb, ma 12 órakor budapesten a hőmérséklet 7 fok, a tengerszintre átszámított légnyomás 750 milliméter, mérsékeltén süllyedő irányzatú.

várható időjárás szerda estig: tulnyomóan felhős idő esővel, havas esővel, a magasabb helyeken hózáporokkal; ma a délutáni órákban délnyugaton egy-két helyen zivatar lehet. élénk, időnként megerősödő szél. a hőmérséklet kissé csökken.

várható legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet mínusz 1-plusz 4, legmagasabb nappali hőmérséklet holnap plusz 3-plusz 7 fok között.

a duna vizállása kedden délelőtt 11 órakor budapestnél 206 centiméter./mti/

- . -

bb 46. megkezdődött az idei dohány bevétele somogyban

vid ká sk vm

1965. november 30.

a nagyatádi dohánybevétele, amelynek két megye, somogy és baranya termelőszövetkezetei, állami gazdaságai és egyéni termelői szállítják a termést, megkezdte az idei dohány átvételét. elsőnek a baranya megyei somogyhárságyról és a somogy megyei pusztakovácsiból szállítottak dohányt nagyatádra. tervek szerint ez év végéig 5800-6000 mázsa, a jövő év elején pedig mintegy 4000 mázsa dohányt váltanak be és továbbítanak a fermentáló és feldolgozó üzemeknek. az idei dohánytermés a kedvezőtlen időjárás, valamint az erős peronoszpóra fertőzés miatt gyengébb, mint a tavalyi./mti/

- . -

bb 48. a magyar-kinai kulturális munkaterv

lk vm sr

1965. november 30.

alapján három tagú színházi szakemberekből álló delegáció érkezett hazánkba lo wen, a hupej tartományi irodalmi-művészeti szövetség elnökének vezetésével./mti/

- . -

14.00/-n

-26-

bb 47. a szarvasmarhatenyésztés fejlesztéséről tárgyalt a somogy megyei tanács végrehajtó bizottsága

vid/ká/sk/m

1965. november 30.

a somogy megyei tanács végrehajtó bizottsága keddi ülésén a szarvasmarhatenyésztés fejlesztéséről tárgyalt. az ezzel kapcsolatos előterjesztés részletesen elemzi a szarvasmarhaállomány csökkenésének okait, a folyamatos takarmányellátásban észlelt hiányosságokat, valamint az elhelyezéssel összefüggő problémákat, majd meghatározza a tennivalókat. a program szerint, ahol szükséges, vetésszerkezet átalakítást hajtanak végre, a megtermelt takarmányokat jobb minőségben takarítják be, gazdaságosabban használják fel, megszervezik a korszerű legelőjavítást és legeltetést. a 3. ötéves terv időszakában 7100 tehén, 9100 növendékmarha és 3140 borjúnevelő férőhelyet építenek meg, fokozzák a takarmányelőkészítést, az önitatást, a fejést, a takarmány- és trágyaszállítás gépesítését. a terv szerint 1970-re a megye szarvasmarhaállománya eléri a 135 ezret, a teheneké pedig az 57.600-at. a termelőszövetkezetekben erre az időre 1960-hoz viszonyítva megkétszereződik a szarvasmarhaállomány. /mti/

- . -

bb 49. jól vizsgáztak a kukoricabetakarító gépek a komáromi állami gazdaságban

vid/ká/sk/m

1965. november 30.

a komáromi állami gazdaságban kedden befejezték a 2550 hold kukorica betakarítását. a földeken nagyon jól vizsgáztak a mezőgazdasági gépkísérleti intézet új kukoricakombájnai, amelyeken kisebb módosításokat hajtottak végre, s ezzel tovább növelték teljesítményüket. a kcsf jelű csőtörő-fosztó gépekkel négy-hat hold, a kbfi kombájnakkal, amelyek a szárat is felaprítják, egyenként három-öt hold termését takarították be naponta. kilenc átalakított szovjet gabonakombajn is részt vett a munkában. így annak ellenére, hogy a kukorica érése nagyon megkésétt, a termés 60 százalékát gépekkel takarították be. /mti/

- . -

bb 50. elutazott varsó város küldöttsége

lk/m/sr

1965. november 30.

kazimierz olejniczak-nak, a városi nemzeti bizottság elnöksége titkárnak vezetésével a varsó város küldöttsége kilencnapos budapesti tartózkodása után kedden elutazott. /mti/

- . -

14.06/-n

1412 2. elv

-27-

bb 51. megkezdtek a szolnoki fedettuszoda építését

vid/lk/m/ki

1965. november 30.

szolnokon megkezdtek fedettuszoda építését. az új létesítmény a damjanich uszoda mellett, a tiszaparton épül. egyidejűleg új termálfurukát, korszerű csatorna és lefolyóhálózatot építenek. a fedettuszodát előreláthatólag 1968 telén vehetik birtokukba a sportolók. /mti/

bb 52. üzembe helyezték az első hazai gyártmányu automatizált malátamalmot a pécsi pannónia sörgyárban

vid/lk/m/ki

1965. november 30.

a pécsi pannónia sörgyár a megújulás idejét éli. a nagyszabású rekonstrukció nyomán sorra megfiatalodnak félévszázados üzemrészei. az őszt elején adták át rendeltetésének az automatizált főzőházat, keddre pedig elkészült az 1912 óta működő malátamalom felújítása is, ami magyar tervezés és kivitelezés alapján valósult meg. az új konstrukció a sörgyártás különleges igényeinek kielégítésére szolgál, s a mintapéldány itt vizsgálják először a gyakorlatban. a hazai söriparban ez az első pneumatikus malátamalom, amely teljesen automatizált. minden műveletre képes, amit a gyártástechnológia elvár ilyen berendezéstől. kitűnő, s összetételében változtatható örleményt ad, ami kedvezően hat a sör minőségére. /mti/

bb 53. két asszony nyolcvanöt éve a szegedi hálógyárban

vid/lk/m/ki

1965. november 30.

a kenderfonó - és szövőipari vállalat szegedi hálókészítő üzemének két dolgozója, hegedüs mária és kormányos ilona ezekben jubileumi évfordulóhoz érkezett. egyikük 45, másikuk 40 éve dolgozik az üzemben megszakítás nélkül. csaknem mindig egymás mellett fonták, kötötték a különféle halász- és vadászhalókat. mindketten jó munkások, két évtizede tagjai a pártnak. kormányos ilona különösen kitűnt a társadalmi munkában, kerületi tanácsstagként is eredményesen tevékenykedik. túl vannak a nyugdíjkorhatáron, mégsem gondolnak arra, hogy abbahagyják a munkát.

√ a napokban
/folyt. köv./

14.40/-n

-28-

15.15
3e

bb 53. /két asszony ... 1. folyt./ m

a hosszú évtizedek alatt, s különösen az utóbbi években sokat fejlődött a technika az ő üzemükben is. a nehéz kézi munkát ott is gépek váltották fel, s az egykori kenderhálók helyett ma már tulnyomórészt műanyaghalókat gyártanak. idős koruk ellenére hamar elsajátították az új technológiát, ma már elektromos készülékekkel a kezükben hegesztik össze a perlonhálók szálvégeit. ujabban polipropilénnel is dolgoznak, s a többi munkással együtt az idén negyven tonna szintetikus műanyagból készítenek hálókat. /mti/

bb 55. 15 és 10 évi szabadságvesztés emberölésért

i hc/tm/m/zs

1965. november 30.

a fővárosi bíróság kedde hirdetett ítéletet a békásmegyeren juniusban történt emberölés ügyében. a vádlottak padjára került két foglalkozás nélküli fiatalember, - a 23 éves mézáros sándor lajos, és a 17 éves k. jános - egy italboltban ismerkedett meg egymással. mézáros bemutatta újdonsült ismerősét a beteges hajlamú kiss áron alajos 54 éves segédmunkásnak, akivel hosszabb ideje kapcsolatban volt. a két fiatalembernek nem volt lakása, s kiss meghívta őket, töltsék nála az éjszakát. a meghívást elfogadták, s a következő éjszakára is ott maradtak. a két vendég nagyobb pénzüsszeget sejtett a házigazdánál - ezért a hajnali órákban kisst megfojtották és kifosztották. a magukkal vitt értékesebb holmikat eladták és a pénzen megosztották.

a bíróság nyereségvágyból elkövetett emberölésben mint társtetteseket mondta ki bűnösnek a vádlottakat, s mézáros sándor lajost 15, k. jánost 10 évi szabadságvesztésre ítélte. /mti/

bb 56. megjelent a pécsi fecske

vid/lk/m/ki

1965. november 30.

a pécsi dohánygyárban is készítenek füstszűrős cigarettát. elsőként a toto gyártását kezdték meg, most pedig megjelent az üzletekben az első pécsi fecske is. /mti/

14.50/-n

15.15
3e

-29-

bb 54. a ruházatiparban csaknem minden harmadik dolgozó szocialista brigádtag - a szocialista brigádvezetők iparági tanácskozása a ruházati szakszervezetben

t sz/tné/m/vg

1965. november 30.

a ruházatipari dolgozók szakszervezetében kedden az iparág szocialista brigádvezetői tanácskoztak. varga józsefnek, a szakszervezet főtitkárának beszámolója alapján mérlegették a szocialista brigádmozgalom alakulását és a további fejlesztésének tervlátait.

a megbeszélésen a szakszervezet főtitkára figyelemreméltó bejelentést tett: a ruházati iparban csaknem minden harmadik dolgozó szocialista brigádtag. különösen a múlt év elején megtartott iparági brigádvezetői tanácskozás óta és a felszabadulási verseny során élénkült meg a mozgalom. ebben az időszakban 452-ről 501-re emelkedett a szocialista címért versenyző brigádok száma, és tagjaik létszáma 7000 helyett már meghaladja a 8500-at, az akkori 175 helyett most 215 brigád birtokosa a szocialista címnek.

- a szocialista brigádok vállalásai helyesen tükrözték az 1964 decemberi határozat utmutatásait - mondotta varga józsef - a brigádok magasabb műszaki színvonal elérésére, a gyártmányok minőségének javítására, a gazdaságosabb munkára és a fegyelem megszilárdítására törekedtek. tevékenységük nagymértékben hozzájárult ahhoz, hogy az iparág az év első kilenc hónapjában, az időközben jelentkező anyagellátási nehézségek ellenére 100,5 százalékra teljesítette tervét. a brigádtagok nagy része mint társadalmi ellenőr ügyel készítményeik jó minőségére. a szegedi ruhagyárban a négyes terem béke brigádja olyan munkát akar végezni, hogy kezükből minden ruhadarab kifogástalanul kerüljön ki és a későbbiekben már ne legyen szükség a meo ellenőrzésére. a brigád több tagja vállalta, hogy elvégzi a minőségi ellenőri tanfolyamot, hogy alaposabban megismerhessék a minőségi követelményeket. a szocialista brigádok gondosabb munkájára és példamutatására azért is szükség van, mert a konfekcióipar gyártmányoknál még elég gyakoriak a minőségi kifogások.

- a szocialista brigádok takarékosabban gazdálkodnak a rendelkezésre álló anyaggal. a május 1. ruhagyárban például egy év alatt hét millió forint értékű anyagot takarítottak meg. a szocialista brigádok élenjárnak az új technológiák elterjesztésében és főként arra vállalkoznak, hogy az elfogadott újításokat alkalmazzák, elterjesszék. a technológiai színvonal növelése érdekében többszáz brigádtag - aki eddig betanított munkás volt - már szakmunkásvizsgát tett. hasznos kezdeményezés, hogy a brigádokban dolgozók több munkaműveletet igyekeznek elszámítani.

15.25/a 1135 Puc

- 30 -

/folyt.köv./

/bb 54. a ruházatiparban....1.folyt./vm

a főtitkár ezután a szocialista műhelyek munkáját elemezte; a szocialista műhely címért versenyző részlegek többsége még nem ért el olyan kimagasló eredményt, hogy a címet odaitélhették volna. hangsúlyozta, hogy a brigádmozgalom csak jólszervezett munka esetén hozhatja meg eredményeit, s e téren még a gyárakban sok a tennivaló. /mti/

- . -

bb 57. a nemzetközi rádió és televízió szervezet / oirt/

k s gk vm sr

1965. november 30.

1965. december 1 és 8 között tartja közgyűlésének huszadik ülészetét varsóban. az ülészeteken megvitatják az 1966-67. évi munkaprogramot, s megválasztják a szervezet vezető testületét. a magyar rádió és televízió tömpe istván elnök vezetésével négytagú küldöttség képviseli a varsói összejövetelen. /mti/

- . -

bb 58. magyarországi diplomáciai kapcsolatot létesített Libanonnal

k kúm hné vm zs

1965. november 30.

a magyar népköztársaság és a libanoni köztársaság kormánya elhatározta, hogy a két ország között nagykövetségi szinten diplomáciai kapcsolatot létesít. /mti/

- . -

bb 59. a finn szakszervezetek központi követségének

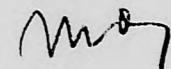
tm vm zs

1965. november 30.

háromtagú küldöttsége november 22-30. között látogatást tett hazánkban. magyarországi tartózkodásuk során a delegáció tagjai tanulmányozták a szakszervezetek központi iskolája tevékenységét, s látogatást tettek ipari üzemekben, ahol a szakszervezetek munkájával ismerkedtek. elutazásuk előtt geréb sándorné, a szot titkára fogadta a küldöttséget s helvi ratikainen, a küldöttség vezetője beszámolt magyarországi tapasztalatairól. a küldöttség szerdán elutazott magyarországról. /mti/

15.50/a

- 31 -

bb 60. megalakult a mezőgazdasági könyvbarátok köre

le/ká/s cz

1965. november 30.

a hazafias népfront országos tanácsának klubjában kedden megalakult a mezőgazdasági könyvbarátok köre. az ezzel foglalkozó ankétot, amelyen szatmári nagy imre, a hazafias népfront országos tanácsának titkára elnökölt, dr. sárkány pál, a mezőgazdasági könyv és folyóirat kiadó vállalat igazgatója vezette be.

elmondotta, hogy a mezőgazdasági könyvkiadás az utóbbi időben sokat fejlődött, s most már ugyyszólván minden szakterület-ről rendelkezésre állnak a szakkönyvek a különböző képzettségű olvasók részére. a könyvek példányszáma, forgalma az elmúlt 4-5 évben mégis csökkent; a mezőgazdasági szakemberek, dolgozók viszonylag kevésbé érdeklődnek a szakirodalom iránt. a helyzet javítására fejleszteni akarják a kiadói munkát, bővítik például a műfaji választékot, s még több, az időszerű termelési kérdésekkel foglalkozó művet jelentetnek meg. a tapasztalatok szerint azonban a viszonylag alacsony érdeklődésnek az a fő oka, hogy a könyvek nagyrésze nem jut el a mezőgazdasági termelésben dolgozókhoz, akik sok esetben még tájékoztatást sem kapnak a szakirodalomról.

ezeknek a problémáknak a megoldására jött létre - a hazafias népfront tevékeny támogatásával - a mezőgazdasági könyvbarátok köre. az eszmei, baráti jellegű mozgalomnak tagja lehet mindenki, aki a mezőgazdasági szakirodalom iránt érdeklődik, s tudását ezuton is gyarapítani kívánja. a kör tagjai bizonyos könyv-vásárlási kedvezményben részesülnek, s véleményüket, javaslatukat a kiadó figyelembe veszi a kiadási tervek összeállításánál és az egyes művek példányszámának megállapításánál. bár a mezőgazdasági könyvbarátok körének szervezését még csak most kezdik meg, különböző mezőgazdasági intézményekből, üzemekből máris csaknem ezren jelentkeztek.

a bevezető előadást követő vitában felszólalt veres péter író is. helyeselve a mozgalom létrehozását, céljait, felrívta a figyelmet: az eddiginél sokkal több és színvonalasabb olyan könyvet kellene megjelentetni, amely megismerteti az ifjúságot a mezőgazdasági szakmák társadalmi és anyagi megbecsüléséről, segít abban, hogy a jóképességű fiatalok közül mind többen válasszák élethivatásuknak a mezőgazdaságot. dr. soós gábor földművelésügyi miniszterhelyettes hangsúlyozta: a földművelésügyi minisztérium egyetért a mezőgazdasági könyvbarátok körének megalakulásával, s tevékenységét támogatni fogja.

az ankéttal egyidőben a hazafias népfront klubjában kiállítás nyílt az utóbbi évek mezőgazdasági szakirodalmának legsikeresebb műveiből. a csaknem 500 könyvet témánkénti csoportosításban láthatja a közönség./mti/

15.55/a 16.11.1965

- 32 -

bb 62. harmadik ötéves tervbeni feladataikról, az új gazdasági mechanizmusba való beilleszkedésükről tanácskoztak a vegyipar közgazdászai

szf/gk/s ki cz

1965. november 30.

a vegyipari dolgozók szakszervezete és a nehézipari minisztérium, kedden, a szakszervezeti székházban ankétot vitatta meg a vegyipar közgazdászai a vegyipari harmadik ötéves terv céljait és azokat a feladatokat, amelyek a terv teljesítésében a közgazdászokra várnak.

Lévai tamás, a minisztérium vegyipari beruházási főosztályának helyettes vezetője arra hívta fel a közgazdászok figyelmét, hogy a terv célja továbbra is a vegyipar gyorsított ütemű fejlesztése és ezt a következő ötéves időszakban is hatalmas beruházásokkal valósítják meg. nagy különbség lesz azonban a most befejeződő második és a következő, harmadik ötéves terv beruházásai között. a második ötéves tervben csak egy-két helyen nyitnak új telephelyet, a tekintélyes beruházási összegek nagy részét ehelyett a meglévő kombinátok, nagyüzemek fejlesztésére, bővítésére fordítják. néhány üzem továbbfejlesztésére az elmúlt évek beruházási összegeinek kétszeresét költik. ez műszaki és gazdasági szempontból az eddiginél jóval nagyobb feladatokat ró a közgazdászokra. hatalmas termelési koncentrációk jönnek létre a tiszai vegyikombinátban, a borsodi vegyikombinátban, a péti nitrogénművekénél, a dunai kőolajipari vállalatnál, a magyar viscosagyárban. ugrásszerűen fejlődik a jka az új timföldgyár beruházásával és székesfehérvár a könnyűfémű szélesszalag hengerművének fölépítésével. a gyógyszeripar jelenleg legkisebb üzeme, az alkaloida vegyészeti termékek gyára, valamint a második ötéves tervben fölépült szegedi gumigyár a következő öt esztendőben igazi nagyüzemmé terebélyesedik, termelésük megsokszorozódik. az országos gumipari vállalat szegedi gyáregységének termelési kapacitása 1970-re eléri, a következő években pedig meghaladja a budapesti kerepesi úti gyártelepét. a gépkocsi gumiabroncs-gyártás egyébként a harmadik ötéves tervben a budapesti gyártelepen a jelenleginek másfélszeresére emelkedik kizárólag gépcserével, anélkül, hogy az üzem alapterülete egy méterrel is nőne. az egyetlen új, nagy üzemalapításra szegeden kerül sor. itt a tervidőszak végén lerakják a szegedi vegyi kombinát műtrágyagyárának alapjait. a budapesti gyógyszergyárakban sem építenek új, nagy üzemrészeket, annál több gondot fordítanak a műszaki fejlesztésre, korszerű gépi berendezések termelésbe állítására. a beruházási munkának ez az új iránya megköveteli a vegyipar közgazdász gárdájának számbeli és színvonalbeli megerősítését, az eddiginél intenzívebb bekapcsolását a beruházások megszervezésébe, lebonyolításába. A terv új, nagy gyárak alapítása jellemezte. a harmadik ötéves terv - 33 -

bb 62./ harmadik ötéves...../ 1.folyt./s

márton géza, a nem ipargazdasági és üzemszervezési intézet igazgatója rámutatott arra, hogy a gazdasági élet átfogó reformjáról szóló koncepció, amelynek tervezetét a párt központi bizottsága a napokban tette közzé, az iparirányítás és a közgazdasági szabályozás új módszerei sokkal nagyobb követelményeket támasztanak a közgazdászok munkájával szemben. ezért sürgősen szükség van a közgazdászok egyetemi képzésének, továbbképzésének fokozására, munkakörülményeik, életviszonyaik javítására. fokozott mértékben kell ellátni az iparágakat és a vállalatokat közgazdász szakemberekkel. kétszeresen szükség van erre a gyorsított ütemű fejlesztésre kijelölt vegyiparban. fontos feladat az is, hogy a közgazdászokat képesítésüknek megfelelő munkakörben foglalkoztassák. a nehézipari tárca vegyiparában még csak elvétve találhatók vezető beosztásban egyetemi végzettségű közgazdászok, noha sok vezető munkakör közgazdász ismereteket követel. a harmadik ötéves tervben változtatni kell ezen a helyzeten, mert a vegyipar csak így lesz képes megoldani nagy feladatait, az új gazdasági mechanizmus irányelvei szerint.

a délutánba nyuló vitában sok javaslat hangzott el a vegyipari közgazdász gárda számbeli és színvonalbeli erősítésére, a továbbképzés megszervezésére.

szilágyi sándor, a vegyipari dolgozók szakszervezetének főtájkára a közgazdászok kettős feladatára hívta fel a figyelmet felszólalásában. már a jelenlegi gazdasági mechanizmusban gyakorlatilag fokozottan érvényesítsék a gazdaságossági szemléletet, majd a maguk területén intenzíven kapcsolódjanak be a gazdasági mechanizmus megváltoztatásának munkájába.

a vita végeztével az ankét részvevői nyílt levél tervezetet fogadtak el. a nyílt levelet a vegyipari vállalatok igazgatóihoz intézik és felhívják őket, hogy a közgazdasági tevékenységet tegyék a vezetés szerves részévé, vonják be a közgazdászokat a mérnökök, technikusok mellett az önköltségcsökkentés, a minőségjavítás, a műszaki fejlesztés munkájába./mti/

16.05/a

- 34 -

bb 61. Irodalom-órák előadóművészek közreműködésével

vt/tm/s zs cz

1965. november 30.

ujszerű irodalmi órát tartottak kedden a xiv. kerületi nyisztor utcai martos flóra általános iskolában: a vii. osztályos tananyagot - a kuruckori népköltészet, valamint petőfi és vörösmarty műveinek legszebb darabjait - avatott előadóművészek, énekesek, szavalók mutatták be a gyerekeknek. a művészi szemléltetéssel egybekötött irodalomórán ott voltak a kerület több iskolájának érdeklődő diákjai is.

a kezdeményezést a jövőben több iskolára is kiterjesztik./mti/

bb 64- a közművek átépítése idején is fenntartják a gyalogosforgalmat a rákóczi ut- nagykorut kereszteződésében

hb/j/gg/s ki cz

1965. november 30.

decemberben a közműépítők, elsősorban a posta és az elektromos művek szerelői a rákóczi ut és a nagykorut kereszteződésében a járdákon dolgoznak, új kábeleket fektetnek, s ehhez fel kell bontani a burkolatot.

a közlekedési építő vállalat a kereszteződés három sarkán, a gyógyszertárnál, a csemege áruháznál és az emke-nél összesen hat posta óriásaknát mélyít. a munkák elhúzódnak, mert sok régi, ma már nem használt vezeték, kábelt ki kell cserélni. az előjelek szerint egy-két aknát még ezen a héten elkészítenek, az utolsót pedig december végére. ezenkívül a környéken elszórtan még 16 kisebb postai aknát mélyítenek, ezek közül néhány építését azonban csak a közúti forgalom elterelése után, januárban kezdik meg.

december elsején átadják a csemege bolt pincéjében épített új transzformátor állomást, bekötése azonban december végéig elhúzódik, addig üzemben tartják a régit is. az áramellátásban nem lesz a környéken nagyobb fennakadás. folyamatosan új kábeleket fektetnek a kereszteződésben, még pedig a járdák alá. december első napjaiban a csemege áruház és a lucullus étterem között, illetve az emke nagykoruti és rákóczi uti oldalán bontják fel a járdát egy sávban és elhelyezik a kábeleket. ez a munka előreláthatólag január közepéig tart. a kereszteződésben azonban a közművek átépítése idején is mindvégig fenntartják a gyalogos forgalmat./mti/

16.10/a 16⁴⁰ P¹

- 35 -

bb. 63. szállítási tanácskozás zalaegerszegen

vid/lk/e ki cz

1965. november 30.

a vas-, veszprém- és zala megyében működő központosított vasutállomások, valamint a veszprémi, a zalaegerszegi, a szombathelyi és a győri autóközlekedési vállalatok vezetői és a vállalatok több osztályvezetőjének részvételével kedden szállítási tanácskozást tartottak zalaegerszegen. a tanácskozáson megjelent tapolczai kálmán, a kpm autóközlekedési vezérigazgatóságának vezetője, szegedi mándor, a máv szombathelyi igazgatóságának vezetője és több más közlekedési szakember.

a szállítótársaságok tanácskozásának fő témája az őszi szállítások teljesítése és a máv-aköv komplex brigádmozgalom kiterjesztése volt. locskai ferenc, a máv szombathelyi igazgatóságának osztályvezetője referátumában elmondotta, hogy az igazgatóság területén éves tervükhöz viszonyítva 700 000 tonna áru szállításával maradtak el. a vasút csak úgy tudja teljesíteni szállítási feladatait, ha az autóközlekedési vállalatok az eddigénél nagyobb segítséget adnak. elsősorban a vagonok gyors ki- és berakását nyújthatják a legnagyobb segítséget. a kocsiállások csökkentésének legjobb módja a közös máv-aköv komplex rakodóbrigádok szervezése. az igazgatóság területén lévő nagyobb vasutállomások mindegyikén működik már egy-két komplex rakodóbrigád, s az az általános tapasztalat, hogy e brigádok munkája nyomán csökken a vasuti kocsi állásideje, jobb a vagonpark kihasználása. ezért ezt a mozgalmat mind a négy megyében tovább fejlesztik. /mti/

bb. 65. szemléltető eszközök, iskolabutorok, gépek - öt év alatt csaknem 900 millió forint értékű felszereléssel gazdagodtak az iskolák

1 vt/hné/e zs cz

1965. november 30.

a művelődésügyi minisztériumban és az iskolai felszereléseket értékesítő vállalatnál elkészült összegezés szerint az elmúlt öt évben mintegy 350 millió forint értékű szemléltető eszközzel, a gyakorlati munkához szükséges felszereléssel, géppel gyarapodtak az általános és középiskoláink. a fizika oktatásához segítséget nyújtó optikai padból például 1 300-at, egyen- és váltóáramú volt-ampérmérőből több mint hétezeret, iskolai áramátalakítókból kétezeret, dinamométerből 17 000 darabot szállítottak a tanintézetekbe. a történelem-tanításhoz 15 féle új térképből több mint 50 000-et szereztek be iskoláink. a korszerű audio-vizuális oktatás előtérbe állítását szolgálja az öt év alatt vásárolt 2 500 tévékészülék, több mint kétezer rádió, csaknem 2 900 magnó, s három és félezernél több lemezjátszó. /folyt.köv./

16.20/a/b *me*

- 36 -

bb. 65. /szemléltető...folyt./e

a gyakorlati képzéshez csaknem 2 000 kétszemélyes, öt és félezer négyszemélyes munkaasztalt, több tízezer különféle kézi szerszámot - kalapácsot, fűrész, ollót, laposfogót, stb. - ezenkívül ezer kovácsüllőt, 14 000 tábla különböző méretű lemezt, 2 300 köbméter faanyagot, 13 000 ást juttattak el az iskolákba.

öt év alatt több mint félmilliárd forintot költöttek a tanintézetek butorbeszerzésére. egyebek között 680 000 széket, 200 000 padot, 215 000 asztalt kaptak a fővárosi és vidéki iskolák. /mti/

bb. 66. dr.szendrey ákos bucsuztatása

t ol/gk/e zs cz

1965. november 30.

kedden a farkasréti temetőben a pályatársak és tisztelők nagy részvétele mellett bucsuztatták dr.szendrey ákost, a történettudományok kandidátusát, a néprajzi múzeum nyugalmazott főigazgatóhelyettesét, a magyar néprajzi társaság volt elnökét. a ravatálnál dr.bodrogi tibor, a néprajzi múzeum főigazgatója méltatta az elhunyt érdemeit, aki csaknem fél évszázadon át vett részt néprajzi kutatásokban, s külföldön is elismerést szerzett a magyar néphit- és népszokás-kutásaival, tudományos cikkeivel.

a magyar néprajzi társaság nevében - melynek az elhunyt négy évtizeden át volt tagja és ott több vezető posztot töltött be - dr.ortutay gyula akadémikus, a társaság elnöke, a munkatársak nevében dr.k.kovács péter, a néprajzi múzeum osztályvezetője mondott bucsubeszédet. /mti/

bb. 68. dobi istván,

gg/e zs la

1965. november 30.

az elnöki tanács elnöke táviratban üdvözölte david dacko-t, a középafrikai köztársaság elnökét az ország nemzeti ünnepe alkalmából. /mti/

16.47/a

- 37 -

me

bb 67. súlyos balesetek gondatlanságból, figyelmetlenségből

vid/tm/s zs la 1965. november 30.

a figyelmetlenség és a gondatlanság egy hét alatt több súlyos balesetet okozott szolnok megyében. baráth imréné karcagi lakos karcagpusztán a mozgó vonatról leugrott, elcsuszott, s olyan súlyos fejsérüléseket szenvedett, hogy a helyszínen meghalt. dósa sebestyén pályamester a szolnoki állomáson közvelelenül a sínek mellett tartózkodott. a közelgő vonat mozdonyvezetője észrevette, fűtőjelt adott és fékezett is, de a balesetet már nem bírta elkerülni. a szerencsétlen ember a kórházba szállítás után meghalt. bálint Antal tiszajenői lakos szolnokon egy mozgó gyorsvonatról ugrott le, megcsuszott és a kerek a lábát levágták./mti/

bb 69. jugoszláv népi együttes fejér megyében

vid/tm/s zs la 1965. november 30.

jugoszláv népi együttes érkezett fejér megyébe, egyhetes vendégszereplésre, a megyei népi együttes nyári látogatásának vizionzására. a mosztár városbeli 52 tagú ének-, zene- és tánc-együttes jugoszlávia hagyományos és legújabb népi táncaival, dalaival ismerteti meg a közönséget./mti/

bb 70. maga alá temette vezetőjét a felborult traktor

vid/tm/s zs la 1965. november 30.

bácszsizlós határában csuszós, földes dülöuton vezette traktorát juhász jános, 23 éves mélykúti lakos. az erőgép megcsuszott, az út melletti árokba borult, s maga alá temette a fiatal traktorost, aki sérüléseibe a helyszínen belehalt./mti/

16.50/a

- 38 -

bb. 71. december 1-én nyílik a rangooni magyar kiállítás

hné/e ki la 1965. november 30.

magyar kereskedelmi kiállítás néven 12 magyar külkereskedelmi vállalat részvételével ezuttal először jelentkezik viszonylag átfogóan a magyar külkereskedelem a burmai rangoonban, a magyar kereskedelmi kamara szervezésében. a részvevő vállalatok közül a technimpex szerszámgépeket, a metrimpex laboratóriumi és anyagvizsgáló műszereket, a transelektro elektromotorokat és kapcsolókat, a hungarotex és a chemolimpex különböző fogyasztási cikkeket mutat be. érdeklődésre számítanak a medicor vállalat által bemutatott orvosi műszerek is.

a magyar kereskedelmi kiállítás rangoonban elsősorban a szakkörökhöz szól, de a nagyközönség érdeklődésére is számítanak. ezért a kiállítás keretében rendezendő filmvetítések, szakmai és tudományos jellegű filmek kivül néhány magyarországot ismertető film bemutatására is sor kerül. a kiállítás december 1-én nyílik. /mti/

bb. 72. baranyai szocialista brigádvezetők tanácskozása

vid/tné/e ki la 1965. november 30.

pécsett kedden délután a szakszervezetek megyei tanácsának székházában találkoztak a baranya megye bányáiban, ipari, mezőgazdasági és egyéb üzemeiben tevékenykedő legjobb szocialista brigádok vezetői. beszámoltak a tavaszi országos tanácskozás óta végzett munkáról, kicserélték tapasztalataikat és megvitatták az 1966-os esztendő feladatait.

a megyében minden területen, de főleg a szén- és ércbányaszatban, az építkezéseken szaporodott a mozgalomhoz csatlakozók száma. érdekes kezdeményezésekkel, számtalan ötlettel gazdagították az éves terv teljesítésére irányuló felszabadulási munkaversenyt. sok brigád tette magáévá azt a jelszót, hogy legyen a minőség a szocialista brigád becsülete, főként az exportra termelő üzemekben. ezeken a helyeken elterjedt az önmeózás, a ne add tovább mozgalom, aminek lényege, hogy már munka közben kiválogatják a hibás, selejtes terméket. a minőség javulása abban mérhető le, hogy ezekben a gyárakban nőtt az elsősztályu áruk aránya. a baranyai szocialista brigádok példás segítséget nyújtottak az árvizkárok elhárításában, majd pedig a helyreállításban. sok szó esett a hiányosságokról is. így egyes helyeken - mint például az ércbányáknál - emelkedett az üzemi balesetek, s ezzel összefüggően a kieső műszakok száma. az a tapasztalat, hogy még a szocialista brigádokban sem foglalkoznak eléggé a csapatokhoz kerülő új dolgozókkal, s a balesetek jérése éppen az ilyen dolgozókkal fordul elő.

/folyt.köv./
17.05/a
17.30 P

- 39 -

bb. 72. /baranyai szocialista...folyt./e

helytelen az is, hogy a tanulásra, művelődésre vonatkozó vállalások jórésze kollektív jellegű, nem veszi figyelembe az egyes dolgozók családi, életkori, egészségügyi körülményeit.

a brigádvezetők tapasztalatcseréje hasznos segítséget adott az 1966-ra szóló új vállalások megtételéhez, a további munkához. /mti/

bb. 73. tanácskozás debrecen ifjúságának helyzetéről

vid/gg/e zs la

1965. november 30.

Kedden együttes ülést tartott debrecenben a városi tanács végrehajtó bizottsága és a kisz debreceni városi végrehajtó bizottsága, napirenden szerepelt a debrecen ifjúságának helyzetéről szóló beszámoló megvitatása. az ülésen többek között arról adtak számot, hogy debrecenben 50 000 26 éven aluli fiatal él. a város társadalmában jelentős helyet foglal el a munkásifjúság, amelynek szakmai és általános műveltsége az utóbbi években örvendetesen emelkedett. a debreceni felsőoktatási intézményekben jelenleg 4 100 fiatal tanul, közülük több mint 2 200 hallgató kollégiumban lakik. a fiatalok pályaválasztásával kapcsolatban az ülésen megállapították, hogy elsősorban a lányok elhelyezkedése okoz gondot. a tavalyi tanévben például a nyolcadik általánost elvégzett 1068 lány közül mindössze 233-nak volt lehetősége arra, hogy ipari vagy kereskedelmi tanulóként elhelyezkedjék. a város illetékesei azt tervezik, hogy ifjúsági házat létesítsenek, amely elsősorban a szabadidő célszerűbb felhasználását segíti majd elő. ezen kívül ifjúsági lakótelep építését, további ifjúsági park létrehozását is tervbe vették. /mti/

bb. 75. ki látta a balesetet

lk/e zs la

1965. november 30.

november 4-én 21 óra 30 perckor budapesten, a 9. soroksári ut és a máriássy utca torkolatánál egy bulgária feliratu nyergesvontató a hidpillér talpazatának ütközve felborult és kigyulladt. a budapesti rendőrfőkapitányság közlekedésrendésze kéri a baleset szemtanúit, hogy a körülmények tisztázása érdekében jelentkezzenek személyesen budapest, 14. hungária körut 149. 1.emelet 106. szám alatt, vagy telefonon a 220-848, 155 mellékállomáson. /mti/

17.10/a

- 40 -

17.35 P. *me*

bb. 74. közlekedési balesetek

lk/s zs la

1965. november 30.

a xiii. kerület váci ut és a gogol utca kereszteződésénél tusz sándor 29 éves budapesti lakos ittasan felugrott egy 3-as jelzésű villamosra, visszaesett és súlyos, nem életveszélyes sérülést szenvedett.

az v. kerület józsef attila utca és az október 6. utca kereszteződésénél lengyel zoltán 52 éves gépkocsivezető személygépkocsival nem adta meg az elsőbbséget és összeütközött egy 4-es autóbusszal. a baleset következtében a személygépkocsi vezetője és dr. takács jános 27 éves állatorvos, valamint dr. takács jánosné 19 éves kemencei lakos, a személygépkocsi utasa, súlyos, nem életveszélyes sérülést szenvedett. /mti/

bb. 76. a lottó sorsolások decemberi menetrendje

1 kf/kf/e vg la

1965. november 30.

a sportfogadási és lottó igazgatóság decemberben öt lottóhúzást rendez, s közülük kettőt a fővárosban tartanak meg.

a hónap első sorsolását, a 49. játékhét nyerőszámainak húzását december 3-án salgótarjánban rendezik, december 10-én szabadszálláson, 17-én nagykőrösön, 24-én és 31-én pedig budapesten húzzák a lottó nyerőszámainak. /mti/

bb. 78. charles hélou,

sk/e zs la

1965. november 30.

a libanoni köztársaság elnöke, táviratban köszönte meg dobi istvánnak, az elnöki tanács elnökének libanon nemzeti ünnepe alkalmából küldött jókívánságait. /mti/

17.15/a

- 41 - *me*

bb. 77. dobi istván látogatása komáromban

i vid/vt/tné/e zs la

1965. november 30.

dobi istván, az elnöki tanács elnöke, komárom megye országgyűlési képviselője kedden komárom városba látogatott. társaságában volt nemeslaki tivadar, az mszmp központi bizottságának tagja, a megyei pártbizottság első titkára, valamint kroszner lászló, a megyei tanács vb elnöke. a vendégeket a városi tanácsnál a járás és a város-vezetői fogadták. nagy lászló, a városi tanács vb elnöke beszámolt arról, milyen létesítményekkel gyarapodott a város az utóbbi időben, s hogyan fejlődtek az üzemek. dobi istván ezután - a vendéglátók társaságában - megtekintette az új melegvízi strandfürdőt, a korszerű gimnáziumot, ellátogatott a helyi vasöntődébe és felkereste a vasutállomást, valamint a fűtőházat is. /mti/

bb. 79. kállai gyula fogadta az új bolgár nagykövetet

sk/e zs la

1965. november 30.

kállai gyula, a minisztertanács elnöke kedden bemutatkozó látogatáson fogadta vaszil bogdanovot, a bolgár népköztársaság új magyarországi rendkívüli és meghatalmazott nagykövetét. /mti/

a szerkesztőségek figyelmébe !

mai bb 59. számú hírünk / a finn szakszervezetek.. / utolsó sorában a szöveg helyesen :

a küldöttség szerdán elutazik magyarországról. /mti/

..-

17.30/s

- 42 -

mg

bb 80. kétszázharminckétezer tonnás vaskohászati termékcsere a jövő év első negyedében

sl/tr/s vg la

1965. november 30.

az intermetall vaskohászati együttműködési szervezetben résztvevő országok tervhivatalainak, termelő és értékesítő vállalatainak megbízottai termékcsere értekezletet tartottak budapestben, ahol elhatározták, hogy a jövő év első negyedében is kicserélik hiányzó, illetve felesleges vaskohászati cikkeiket. a kedden véget ért tanácskozáson összesen ~~74000~~ tonna kohászati cikk cseréjéről kötötték megállapodást, ennek értéke meghaladja a 26 millió rubelt. magyarországon a hosszulejárata megállapításokon felül a jövő év első negyedében 43.000 tonna kohászati cikket ad át más országoknak, körülbelül ugyanilyen mennyiségű egyéb kohászati termék ellenében. a szovjetuniótól, Lengyelországtól és csehszlovákiától például öntecset, bugát kapunk, s helyette középsori termékeket szállítunk. tovább növekszik a forgalmunk az ndk-val, ahonnan ugyancsak középsori termékekért csavaracélt vásárolunk, a jövő év első negyedében egyébként a német demokratikus köztársaságból megindult a golyóscsapágyacél próba-szállítása is magyarországra.

a tanácskozáson megállapították, hogy a termékcsere szempontjából is igen sikeres volt az 1965-ös év az intermetall-ban résztvevő országok számára. az év folyamán összesen 949.000 tonna árut cseréltek, s ilymódon 25 százalékkal növelték a hosszulejárata szerződéses alapján lebonyolódó vaskohászati külkereskedelmi forgalmat. /mti/

T 132 000

..-

bb 81. aláírták az 1966-1967. évi magyar-csehszlovák kulturális munkatervet

tf/tm/s sr la

1965. november 30.

kedden délután a művelődésügyi minisztériumban - a november 25-től 30-ig budapestben tartott tárgyalások eredményeképpen - ünnepélyesen aláírták a magyar-csehszlovák kulturális csere-egyezmény 1966-1967. évi munkatervét. az okmányokat magyar részről molnár jános művelődésügyi miniszterhelyettes, csehszlovák részről frantisek pisek, a csehszlovák szocialista köztársaság budapesti nagykövete írta alá. az ünnepélyes aktuson megjelent bogdár józsef, a kulturális kapcsolatok intézetének elnöke, aczél györgy, a művelődésügyi miniszter első helyettese, erdélyi károly külügyminiszterhelyettes, demeter sándor, a kki alelnöke, rudolf holcik, a budapesti csehszlovák kultúra igazgatója, a külügyminisztérium, a művelődésügyi minisztérium, a földművelésügyi minisztérium, az egészségügyi minisztérium és a kki több vezető képviselője. /folyt.köv./ 18.45/a

- 43 -

ml

bb. 81./ aláírták az 1966-1967...../ 1.folyt./s

a következő időszakra szóló munkaterv a két ország kulturális együttműködésének további szélesítését irányozza elő. javítják - egyebek között - a felsőoktatási intézmények kapcsolatait, tervbe vették egyetemi tanárok, fiatal egyetemi oktatók, ösztöndíjas hallgatók csere- tanulmányutjait és termelési gyakorlatok egész sorát. a közoktatás területén kölcsönösen segítik a tanítást a szlovákiai magyar nemzetiségi iskolákban, illetve a magyarországi szlovák nemzetiségi iskolákban.

a kulturális és művészeti rendezvények egyik kiemelkedő eseménye lesz a cseh filharmónikusok zenekarának fellépése 1966-ban a budapesti zenei heteken, a magyar állami operaház együttese 1967-ben részt vesz a prágai tavasz műsorában, a x. magyar képzőművészeti kiállítás válogatott anyagát jövőre bemutatják prágában és pozsonyban, viszonzásképpen nálunk antonín stavicek cseh festőművész gyűjteményes tárlatát rendezik meg.

a munkatervet előkészítő tárgyalásokkal egyidőben ugyancsak budapesten ülésezett - ezuttal negyedik alkalommal - a magyar-csehszlovák kulturális munkabizottság is. mértelgre tették: hogyan alakultak az utóbbi időben a két ország színházi és drámairodalmi kapcsolatai, és szó esett az együttműködés további javításának lehetőségeiről. együttműködési munkaterveket dolgoznak ki például a budapesti vígszínház és a pozsonyi szlovák nemzeti színház, továbbá a győri kisleföldy színház és a komáromi magyar területi színház között, elhatározták ezen kívül színészek, rendezők cserelátogatásait is. a tárgyalások befejeztével értékelték a magyar-csehszlovák kulturális munkabizottság eddigi tevékenységét és elfogadták a bizottságnak a következő két esztendőre szóló munkatervét. a munkabizottság legközelebbi ülését 1966. első felében tartják, a két ország felsőoktatási kapcsolatairól tanácskoznak majd. e megállapodásokat egyébként jegyzőkönyvben rögzítették, amelyet az 1966-1967. évi magyar-csehszlovák kulturális munkatervvel együtt ugyancsak aláírtak. /mti/

18.55/a

- 44 -

bb. 82. koktél és vacsora a magyar-csehszlovák kulturális munkaterv aláírása alkalmából

t tf/e la sr

1965. november 30.

kedden este - az 1966-1967. évi magyar-csehszlovák kulturális munkaterv aláírását követően - frantisek pisek, a csehszlovák szocialista köztársaság budapesti nagykövete a nagykövetségen koktél, majd molnár jános művelődésügyi miniszterhelyettes a gundel étteremben vacsorát adott a munkatervi tárgyalásokon résztvevő magyar, illetve csehszlovák kulturális küldöttségek tiszteletére. megjelent molnár jános művelődésügyi miniszterhelyettes, erdélyi károly külügyminiszterhelyettes, demeter sándor, a kulturális kapcsolatok intézetének alelnöke, a külügyminisztérium, a művelődésügyi minisztérium, a földművelésügyi minisztérium, az egészségügyi minisztérium és a kki számos vezető munkatársa. ott volt frantisek pisek budapesti csehszlovák nagykövet, rudolf holcik, a budapesti csehszlovák kultúra igazgatója. /mti/

...-

bb. 83. a nógrádi szénbányászat jövőjéről tanácskoztak salgótarjánban a megye képviselői

vid/tr/e la

1965. november 30.

kedden salgótarjánban ülést tartottak a nógrádi képviselők. a több mint tizenegyzres létszámmal dolgozó nógrádi szénbányászati tröszt távlati fejlesztési problémáival foglalkoztak.

siljt tiber, a tröszt főmérnöke tájékoztatta a képviselőket a nógrádi bányászok jövőjéről.

a tájékoztatót követő vitában haracska imre nehézipari miniszterhelyettes javasolta, hogy a nógrádi tröszt geológusainak tervei alapján kezdjék meg a délnógrádi bányavidék, pontosabban a kányás-bánya környéki, bükkvölgyi és mátraverebélyi területek kutató furását, a tröszt szakemberei ugyanis felhívták a figyelmet arra, hogy az említett területen mintegy százmillió tonnára becsült szénvagyon rejtőzik.

jakab sándor képviselő, a nógrád megyei pártbizottság első titkára tájékoztatta a csoport tagjait arról, hogy mintegy négymillió költséggel megkezdik a délnógrádi kutatófurásokat. felhívta azonban a figyelmet: - a nógrádi szénbányászat jelenlegi legfontosabb feladata a gazdaságosság javítása.

az ülésen ezután a képviselőcsoport jövő első félévi munkaprogramját vitatták meg. /mti/

19.42/a

- 45 -

bb. 84. dr. tadeusz kasprzak,

k/áe/tné/e sr la

1965. november 30.

a varsói egyetem tudományos munkatársa „uj módszerek a Lengyel népgazdaságban”, címmel kedden érdeklődéssel kísért előadást tartott a budapesti lengyel kulturában. /mti/

bb. 85. időjárásjelentés

tr/e la

1965. november 30.

a meteorológiai intézet jelenti 1965. november 30-án, kedden este:

szeles, csapadékos idő.

várható időjárás szerda estig: tulnyomóan felhős idő, esőkkel, havasesőkkel, helyenként havazással. élénk, időnként megerősödő szél. várható legmagasabb nappali hőmérséklet szerdán plusz 3, plusz 7 fok között. /mti/

bb. 86. fogadás az albán nemzeti ünnep alkalmából

bc/tr/s la

1965. november 30.

dhori samsuri, az albán népköztársaság budapesti nagykövetségének ideiglenes ügyvivője az albán nemzeti ünnep alkalmából kedden este fogadást adott a nagykövetségen.

a fogadáson megjelent erdélyi károly külügyminiszter-helyettes, dr. szalai béla külkereskedelmi miniszterhelyettes, a külügyminisztérium, a külkereskedelmi minisztérium több vezető munkatársa. részt vett a fogadáson a budapesti diplomáciai képviselők több vezetője és tagja. /mti/

20.20/a

- 46 -

Mi

bb. 87. ünnepi irodalmi est vietnam legnagyobb költője születésének évfordulóján

áe/tr/s la

1965. november 30.

a béke-világtanács határozata szerint ebben az évben világszerte megemlékeznek vietnam legnagyobb költője, nguyen du születésének 200. évfordulójáról. a magyar írók szövetsége és a hazafias népfront budapesti bizottsága kedden a pest-erzsébeti vasas művelődési házban rendezett irodalmi esten tisztelgett a nagy költő emlékének. az ünnepségen megjelent bojti jános külügyminiszterhelyettes, harmati sándor, a hazafias népfront országos tanácsának titkára, dobozy imre, a magyar írók szövetségének főtitkára, szabó piroska, a budapesti nőtanács elnöke, garamvölgyi józsef, az mszmp kb. kulturális osztályának helyettes vezetője, valamint a xx. kerület párt-, állami és tömegszervezeteinek vezető képviselői. megjelent az ünnepségen hoang luong, a vietnami demokratikus köztársaság budapesti nagykövete és a nagykövetség több vezető munkatársa.

az ünnepi műsorban jobbágy károly józsef attila-dijas költő méltatta a nagy vietnami humanista költő életművét és világirodalmi jelentőségét. ezt követően kohut magda, a nemzeti színház és bodor tibor, a madách színház művésze szólatatta meg a költő legszebb verseit. /mti/

- v é g e -

20.33/s

- 47 -

Mi